

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

1^η ενότητα**ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ, ΟΙ ΣΥΛΛΑΒΕΣ**

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **α** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ χ...λβ...ς → χαλβάς
 ✓ π...τ...τ... →
 ✓ σ...μ...τ...ς →
 ✓ κ...λ...θ...ς →
 ✓ μπ...μπ...ς →
 ✓ γι...γι... →
 ✓ σ...λτσ... →
 ✓ ...υγ... →
 ✓ κ...βγ...ς →
 ✓ τρ...χ...ν...ς →
 ✓ ...γ...λμ... →
 ✓ λ...μπ... →

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **ε** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ βρ...ξ... → βρέξε
 ✓ ...φ...ξ... →

- ✓ π...τρ...ς →
- ✓ κ...φτ...ς →
- ✓ μ...ρ...ς →
- ✓ ...τρ...ξ...ς →
- ✓ κλ...φτ...ς →
- ✓ ...λ...γ... →
- ✓ π...ντ... →
- ✓ ...π...σ...ς →
- ✓ Σ...ρρ...ς →
- ✓ κρ...μ...ς →

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα ο –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ ...ρ...φ...ς → όροφος
- ✓ κ...λπ... →
- ✓ πρ...π... →
- ✓ ὄρ...μ...ς →
- ✓ φ...β...ς →
- ✓ ...μ...ρφ...ς →
- ✓ ...πλ... →
- ✓ π...ν...ς →
- ✓ κ...π...ς →
- ✓ λ...γ...ς →
- ✓ ...λ...ς →
- ✓ τ...σ...ς →

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **η** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ δι...γ...σ... → διήγηση
- ✓ π...γ... →
- ✓ π...χ... →
- ✓ δ...λ...τ...ρίασ... →
- ✓ τ...λεόρασ... →
- ✓ π...δ...ξα →
- ✓ ζ...τ...μα →
- ✓ βροχ... →
- ✓ γ...πεδο →
- ✓ ...μερομ...νία →
- ✓ καφετζ...ς →
- ✓ ζ...τ...σ... →

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **ι** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ τρ...πλάσ...ος → τριπλάσιος
- ✓ ...σ...ος →
- ✓ ...δ...ος →
- ✓ χ...λ...α →
- ✓ παλ...κάρ... →
- ✓ κεραμ...δ... →

- ✓ βραχ...όλ... →
- ✓ τ...μόν... →
- ✓ π...ρούν... →
- ✓ χελ...δόν... →
- ✓ φλ...τζάν... →
- ✓ πρ...όν... →

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **υ** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ τ...ρόπιτα → τυρόπιτα
- ✓ μολ...βι →
- ✓ χρ...σάφι →
- ✓ σταφ...λι →
- ✓ ζ...γισμα →
- ✓ γλ...κισμα →
- ✓ ...φασμα →
- ✓ χτ...πημα →
- ✓ ...στερα →
- ✓ λ...ρα →
- ✓ δ...νατός →
- ✓ ...πνος →
- ✓ καλ...τερος →
- ✓ πολ... →

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με το γράμμα **ω** –με τόνο ή χωρίς τόνο– να

διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που σχηματίζονται και να τις ξαναγράψετε (όπως στο παράδειγμα):

- ✓ δι...χν... → διώχνω
- ✓ θυμ...ν... →
- ✓ παγ...ν... →
- ✓ φ...νάζ... →
- ✓ φυτρ...ν... →
- ✓ ...μος →
- ✓ όμ...ς →
- ✓ μετανι...ν... →
- ✓ ρ...τά... →
- ✓ καρφ...ν... →
- ✓ καρφ...μένος →
- ✓ αλλι...τικός →
- ✓ εν...μένος →
- ✓ παλι...ν... →

8. Να βάλετε σε κύκλο τα φωνήεντα στις λέξεις που ακολουθούν: ύ - π ν ο ς, ε φ η μ ε ρ ί δ α, φ θ ι ν ό π ω ρ ο, ό ν ο μ α, έ μ π ο - ρ ο ς, α γ ο ρ ά, χ ω ρ ά φ ι, κ ή π ο ς, θ υ μ ό ς, μ ά λ ω σ ε. Ποια (και πόσα) είναι τα διαφορετικά φωνήεντα που βρήκατε; Γράψτε τα:

9. Να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις: **χειμώνας, καλοκαίρι, άνοιξη, ουρα- νός**. Τα φωνήεντα **ει, αι, οι** και **ου** αποτελούνται το καθένα από δύο γράμματα (από δύο «ψηφία», γι' αυτό λέγονται **δίψηφα φωνήεντα**)· όμως ακούγονται σαν ένας ήχος:

αι (α+ι) → ε, ει (ε+ι) → ι, οι (ο+ι) → ι, ου (ο+υ) → ου

Να βάλετε σε κύκλο τα δίψηφα φωνήεντα στις λέξεις που ακολουθούν: σημαία, κάτοικος, ειρήνη, ουρά, μοιράζομαι, ανοίγομαι, είμαι, κουρεύομαι, ειδοποιώ, χαίρεσαι, σκουπίζομαι, Αιγαίο, παίζεις, αμείβομαι.

9. Να βάλετε σε κύκλο τα σύμφωνα στις λέξεις που ακολουθούν: ψωμί, παγωτό, φορτηγό, ποδήλατο, μηχανάκι, κρεβάτι, ζυμάρι, ξυστό, χορός, παζάρι, θέληση, νυστάζω. Ποια (και πόσα) είναι τα διαφορετικά σύμφωνα που βρήκατε; Γράψτε τα:
-

10. Όπως υπάρχουν δίψηφα φωνήεντα, υπάρχουν και **δίψηφα σύμφωνα** (δύο γράμματα που ακούγονται σαν ένας ήχος): αυτά είναι τα: **μπ, ντ, γκ, γγ, τσ, τζ**. Να βάλετε σε κύκλο τα δίψηφα σύμφωνα στις λέξεις που ακολουθούν: πίτσα, μελιτζάνα, μπαούλο, άγγελος, νταούλι, κουλουρτζής, τσακώνω, μπουκάλι, αγγουράκι, αγκαλιά, ταξιτζής, γκάζι, φορτηγατζής, κατσουφιάζω, τσιμπάω, τσεκούρι, τζαμόπορτα, μπαλκόνι, αγγίζω, φεγγάρι, φλιτζάνι, σιντριβάνι, ντομάτα, γκαρίζω, αγκάθι.

11. Στις λέξεις **ψωμί** και **ξυστό** στα **ψ** και **ξ** ακούγονται δύο σύμφωνα:

ψ → **πσ** και **ξ** → **κς** (γι' αυτό το **ξ** και το **ψ** λέγονται **διπλά σύμφωνα**).

- α. Να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που ακολουθούν: ψάξιμο, ψιψίνα, κατάψυξη, ξεροπήνω, ξεδιψώ, ξεψαχνίζω, ξεψυχώ.
- β. Να γράψετε 5 λέξεις που να αρχίζουν με **ξ** και 5 που να αρχίζουν με **ψ** (ή να περιέχουν **ξ** ή **ψ**):

✓ **ξ** →

✓ ψ →

12. Να διαβάσετε με φωνή τις λέξεις που ακολουθούν: αφρός – αυτός, άβραστος – αύριο, έβγαλα – ευγενικός, έφτασα – ευτυχία, Ευρώπη, Αύγουστος, ευχαριστώ, δουλεύω, δουλευταράς, αλεύρι, χορεύω, χορεύτρια, αυλάκι, τελευταίος, αυτοκίνητο, θαύμα.

Να γράψετε κι εσείς λέξεις που να έχουν **αυ** και **ευ** (το **αυ** και το **ευ** λέγονται **συνδυασμοί** και ακούγονται άλλοτε σαν **αβ** και **εβ** και άλλοτε σαν **αφ** και **εφ**):

.....
.....

13. Στις λέξεις που ακολουθούν να βάλετε στη σωστή θέση τον τόνο, σύμφωνα με τα παραδείγματα: **νερό, είναι, σακούλα, εύκολος, Άννα, Αίγυπτος**:

κουλουρι, καλοκαιρι, φουρναρης, καφενειο, Ελληνας, Αγγελος, ψευτης, πεινα, αστειος, τοιχος, αιμα, Ολυμπος, δευτερος, Αιγινα.

14. Η λέξη **φως** αποτελείται από μία συλλαβή και λέγεται **μονοσύλλαβη**, η λέξη **γάλα** από δύο συλλαβές και λέγεται **δισύλλαβη**, η λέξη **σήμερα** από τρεις και λέγεται **τρिसύλλαβη** και οι λέξεις **πουκάμισο, πετροπόλεμος** έχουν πάνω από τρεις συλλαβές και λέγονται **πολυσύλλαβες**. Τις λέξεις που ακολουθούν να τις κατατάξετε στις τέσσερις παραπάνω κατηγορίες ανάλογα με τον αριθμό των συλλαβών τους: **περιμένω, μεσημέρι, μύτη, στόμα, εβδομάδα, λουλούδι, πηγάδι, δυνατός, και, χτες, τηλέφωνο, ουρανός, μηχανή, γυναίκα, γρήγορα, σκαλιστήρι, νύχτα, μαχαιροπίρουνο, ανεβοκατεβαίνω, τους, παιδί, κεραμίδι, εκεί, ψωνίζω, ακούστηκαν, σκαρφαλώνω, αυτοκινητόδρομος, χώμα, βροχή, ομίχλη, σιδηρόδρομος, άρωμα, περιβόλι, γη, ερώτηση, πολυκατοικία, όνομα, μου, πριν, πάντοτε, τώρα.**

- α. μονοσύλλαβες:

-
β. δισύλλαβες:
-
γ. τρισύλλαβες:
-
δ. πολυσύλλαβες:
-
.....

2^η ενότητα

ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΤΑ ΑΡΘΡΑ

1. Από τα ουσιαστικά που ακολουθούν να ξεχωρίσετε: α) αυτά που δηλώνουν πρόσωπα, β) αυτά που δηλώνουν ζώα και γ) αυτά που δηλώνουν πράγματα· και όσα περισσέψουν να τα βάλετε τα σε μια ξεχωριστή ομάδα: κλειδαράς, κουμπάρος, χαρά, βραχιόλι, κρεμμύδι, χελιδόνι, τρέξιμο, τραπέζι, θείος, κουλούρι, φίδι, τεμπελιά, σκύλος, πλακάκι, λεμόνι, παλικάρι, μαγείρισσα, καθαρίστρια, εξυπνάδα, βαμβάκι, άλογο, μήλο, κολύμπι, ποδήλατο, τσεκούρι, σιδεράς, κυνηγόσκυλο, όργανο, τριαντάφυλλο, γιατρός, περιβολάρης, εφημερίδα, ταύρος, υπάλληλος, πωλητής, αλεπού, σοφία, ρολόι, κουμπάρος.
 - α. πρόσωπα:
 - β. ζώα:
 - γ. πράγματα:
 - δ. τα άλλα ουσιαστικά:

2. Να γράψετε 5 ουσιαστικά που να δηλώνουν πρόσωπα, 5 που να δηλώνουν ζώα και 5 που να δηλώνουν πράγματα:
 - α. πρόσωπα:
 - β. ζώα:

- γ. πράγματα:
3. Τα ουσιαστικά **Γιώργος, Ελένη, Παυλίδης, Λαμία, Μάρτης, Δευτέρα, Γερμανός** λέγονται **κύρια ονόματα** και γράφονται με κεφαλαίο στην αρχή. Να γράψετε κι εσείς δέκα κύρια ονόματα:
-
-
4. Να βάλετε το σωστό άρθρο (**ο, η, το**) μπροστά από τα παρακάτω ουσιαστικά: ... φως, ... φωτιά, ... φωνή, ... τοίχος, ... τύχη, ... πλοίο, ... καρέκλα, ... τηλέφωνο, ... κουβάς, ... σιδεράς, ... εγγόνι, ... παγκάκι, ... πάρκο, ... αγελάδα, ... Νίκος, ... δάσκαλος, ... σύννεφο, ... ουρανός, ... γάτα, ... γατάκι, ... γάτος, ... πρόβατο, ... προβατίνα, ... προβατάκι, ... Έλληνας, ... Σοφία, ... κυνηγός, ... τραγουδιστής, ... πιστόλι, ... βοήθεια, ... αλήθεια, ... γιαούρτι, ... σκοτάδι, ... μάστορας, ... τυρόπιτα, ... τυροπιτάκι.
5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα αόριστα άρθρα **ένας, μια, ένα** (γενική: **ενός, μιας, ενός**):
- α. Έδωσα βιβλίο σε συμμαθητή μου.
- β. φορά κι καιρό σε μακρινή χώρα ζούσαν βασιλιάς και βασίλισσα.
- γ. Είδα στην τηλεόραση τον καβγά άντρα και κοπέλας.
- δ. Μην τρομάζεις, είναι το γάβγισμα μικρού σκυλιού.
6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους τύπους **στον, στην, στο, στους, στις, στα, στων**:
- α. Έχεις πάει Αθήνα;
- β. Δώσε τα ρέστα αδερφό σου.

- γ. Βρήκα πάρκο ένα πορτοφόλι και το παρέδωσα στην αστυνομία.
- δ. γειτόνων μας το σπίτι μπήκαν κλέφτες.
- ε. γιορτές και πανηγύρια μαζεύεται πολύς κόσμος χωριά.

7. Να βάλετε στη σωστή σειρά τις λέξεις και να σχηματίσετε προτάσεις:

- α. πέντε, έχω, ευρώ, μου, τσέπη, στην

.....

- β. τρένο, νωρίς, το, φεύγει, πρωί

.....

- γ. ένα, έφαγα, το, παγωτό, απόγευμα

.....

- δ. δουλεύει, μπαμπάς, οχτώ, ημέρα, ώρες, μου, ο, την

.....

- ε. εκκλησία, πενήντα, χτίστηκε, χρόνια, η, αυτή, από, πριν

.....

- στ. εργάτης, κόβει, ένας, μεγάλο, το, αυλής, δέντρο, της

.....

8. Να βάλετε αόριστα άρθρα στη θέση των οριστικών άρθρων, όπως στο παράδειγμα:

✓ του σκύλου → ενός σκύλου

✓ η γυναίκα →

✓ της πόλης →

✓ του παιδιού →

- ✓ του άντρα και της γυναίκας →
- ✓ το διαμέρισμα της πολυκατοικίας →

9. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

α. Ποιο είναι το ονοματεπώνυμό σου;

.....

β. Ποια είναι τα ονόματα των γονιών σου;

.....

γ. Ποιος είναι ο τόπος της καταγωγής σου;

.....

δ. Ποιος είναι ο τόπος της διαμονής σου;

.....

ε. Ποια είναι τα ονόματα των αδερφών σου;

.....

στ. Ποιοι είναι οι καλύτεροι φίλοι σου;

.....

3^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο αγώνας, η βροχή, το φυτό

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

✓	ο αγώνας	του αγώνα	των αγώνων	τους αγώνες
✓	ο χειμώνας			
✓	ο σωλήνας			
✓	ο άρχοντας			
✓	ο πίνακας			
✓	η βροχή	της βροχής	των βροχών	τις βροχές
✓	η αυλή			
✓	η ζωή			
✓	η αδερφή			
✓	το φυτό	του φυτού	των φυτών	τα φυτά
✓	το αυγό			
✓	το νοικοκυριό			
✓	το χωριό			

2. Να μεταφέρετε τα ουσιαστικά που ακολουθούν από τον ενικό στον πληθυντικό και αντίστροφα, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ το εμπορικό → τα εμπορικά
- ✓ του παγωτού →
- ✓ των βουνών →
- ✓ της γραμμής →
- ✓ τα φορτηγά →
- ✓ των σωλήνων →
- ✓ ο νιπτήρας →
- ✓ τη βροχή →

3. Να σχηματίσετε σύνολα λέξεων, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ καμπαναριό – χωριό → το καμπαναριό του χωριού
- ✓ νερά – βροχή →
- ✓ αέρας – χειμώνας →
- ✓ σωλήνες – νιπτήρες →
- ✓ προκοπή – αδερφή →
- ✓ ζωή – πατέρας →
- ✓ φυτά – αυλή →
- ✓ πηγές – βουνά →
- ✓ ταμπέλα – μαγαζί →

4. Να συμπληρώσετε κάθε κενό με μια από τις προσωπικές αντωνυμίες **εγώ, εσύ, αυτός (-ή, -ό) – εμείς, εσείς, αυτοί (-ές, -ά)**:

- α. περιμένω την Ελένη.
- β. δουλεύει επτά ώρες την ημέρα.

- γ. βλέπουμε τηλεόραση.
- δ. παίζουν ποδόσφαιρο.
- ε. δεν έχεις ποδήλατο.
- στ. πηγαίνετε σχολείο;

5. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα:

- Τάισες τα ζώα; — Ναι, τα τάισα
- α. Αγόρασες το ποδήλατο; —
- β. Αγαπάς τους φίλους σου; —
- γ. Κάλεσες την Ελένη; —
- δ. Μάζεψες τα παιχνίδια; —
- ε. Συνάντησες το Νίκο και τη Νίκη; —
- στ. Πλήρωσες το λογαριασμό; —

6. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με το σωστό τύπο του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Ο μπαμπάς μου (δουλεύω) στη λαχαναγορά.
- β. Ο Πέτρος και η αδερφή του (καθαρίζω) την αυλή.
- γ. Εγώ και η μαμά μου (βλέπω) τηλεόραση.
- δ. Εσείς οι τρεις δεν (προσέχω) στο δρόμο.
- ε. Μόνο εγώ (ξέρω) καλά τους γείτονες.
- στ. Εσύ (μαζεύω) τηλεκάρτες;

7. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν, σύμφωνα με το παράδειγμα:

- Πηγαίνεις σχολείο; — Ναι, πηγαίνω. — Όχι, δεν πηγαίνω.

- α. — Θέλετε φαγητό; — —
- β. — Αυτό τον καιρό δουλεύεις; —
—
- φ. — Ο Νίκος και εσύ κάνετε προπόνηση; —
—
- δ. — Μπαίνεις κι εσύ σ' αυτό το λεωφορείο; —
—
- ε. — Ταξιδεύετε με τρένο; —
—

8. Να συμπληρώσετε τα κενά με το ρήμα **γράφω**:

- α. Όλα τα παιδιά ελληνικά.
- β. Η γιαγιά δε διαβάζει και δε
- γ. Τι σήμερα οι εφημερίδες;
- δ. Αυτή τη στιγμή η Σοφία και η Νίκη την εργασία τους.
- ε. Εγώ και ο διπλανός μου μια άσκηση.
- στ. Εσύ γιατί δε γράμμα στον παππού σου;

8. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση που ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

- ✓ Σκαλίζω και ποτίζω τον κήπο.
- ✓
- ✓
- ✓
- ✓
- ✓

9. Στις φράσεις που ακολουθούν να αντικαταστήσετε τις προσωπικές αντωνυμίες με κοινά ουσιαστικά ή με κύρια ονόματα (της δικής σας επιλογής), όπως στο παράδειγμα:

- Αυτός έφυγε. → Ο Χρήστος έφυγε.
- α. Αυτή μαθαίνει αγγλικά. →
- β. Αυτός είναι φίλος μου. →
- γ. Αυτοί παίζουν ποδόσφαιρο. →
- δ. Αυτές κάνουν πολλή παρέα. →
- ε. Αυτό δε δουλεύει καλά. →
- στ. Αυτά βλέπουν τηλεόραση. →
- ζ. Αυτά στολίζουν τον τοίχο. →
- η. Αυτά είναι φορτωμένα με φρούτα. →

9. Να περιγράψετε με 5 προτάσεις τη γειτονιά σας:

- α.
- β.
- γ.
- δ.
- ε.

4^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο άντρας, η τέχνη, το μέτρο

ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΜΑΙ ΚΑΙ ΕΧΩ

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

✓	ο άντρας	του άντρα	οι άντρες	των αντρών
✓	ο καρχαρίας
✓	ο γαλαξίας
✓	ο ξιφίας
✓				
✓	η τέχνη	της τέχνης	οι τέχνες	των τεχνών
✓	η κυψέλη
✓	η σκάφη
✓	η βιβλιοθήκη
✓				
✓	το μέτρο	του μέτρου	τα μέτρα	των μέτρων
✓	το άστρο
✓	το κουρείο
✓	το φαρμακείο

2. Να συμπληρώσετε τα κενά, όπως στο παράδειγμα:

✓	του κτηματία	των κτηματιών	τους κτηματίες
---	--------------	---------------	----------------

- ✓ του κάστρου
- ✓ του θρανίου
- ✓ της γνώμης
- ✓ της τσέπης
- ✓ της μάχης

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Στα (συνεργείο) διορθώνουν τις (βλάβη) των αυτοκινήτων.
- β. Φέτος ήρθαν στην Ελλάδα πολλοί (τουρίστας).
- γ. Πού βρίσκεται το κλειδί της (αποθήκη);
- δ. Οι (τραυματίας) μεταφέρθηκαν στα εξωτερικά (ιατρείο).

4. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ουσιαστικά από τον ενικό στον πληθυντικό:

- ✓ τη στέγη →
- ✓ την ανθοδέσμη →
- ✓ η σκάφη →
- ✓ του ταμείου →
- ✓ ο λοχίας →
- ✓ του μνημείου →
- ✓ την ανάγκη →
- ✓ την πλάτη →
- ✓ το καπέλο →

- ✓ τη βιβλιοθήκη →
- ✓ του σύκου →
- ✓ το ρούχο →

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των ρημάτων **είμαι** (είσαι, είναι, είμαστε είστε, είναι) και **έχω** (έχεις, έχει, έχουμε, έχετε, έχουν):

- α. Ο παππούς άρρωστος και ζαλάδες.
- β. Εγώ και ο αδερφός μου δίδυμοι και γενέθλια την ίδια μέρα.
- γ. Εσύ ο αρχηγός και την μπάλα.
- δ. Εγώ μεγάλος και δεν ανάγκη από βοήθεια.
- ε. Εσύ και ο Παύλος γείτονες και ένα μεγάλο γήπεδο κοντά σας.
- στ. Αυτοί οι δυο πλούσιοι και πάντοτε χρήματα.

6. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με έναν τύπο του παρατατικού του ρήματος **είμαι** (ήμουν, ήσουν, ήταν, ήμασταν, ήσασταν ήταν) και του ρήματος **έχω** (είχα, είχες, είχε, είχαμε, είχατε, είχαν):

- α. Εγώ χτες στο κρεβάτι και πυρετό.
- β. Εσείς πού προχτές; δουλειά;
- γ. Εσύ δεν χτες στο εργοστάσιο. Μήπως άδεια;
- δ. Ο Χρήστος και ο Αλέκος την Κυριακή στο γήπεδο· δωρεάν εισιτήρια.
- ε. Εγώ και ο πατέρας μου από χωρίς στη λαϊκή. μπόλικες δουλειές.
- στ. Εγώ πέρυσι 10 χρόνων, εσύ 9 και ο Βασίλης 11.

7. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με έναν από τους τύπους του μέλλοντα των ρημάτων **έχω** και **είμαι** (θα έχω..., θα είμαι...):

- α. Εγώ του χρόνου 11 χρόνων και ποδήλατο.
- β. Εσείς αύριο στη γιορτή;
- γ. Οι γονείς μου λένε ότι του χρόνου δικό μας σπίτι.
- δ. Εσύ το απόγευμα ελεύθερο χρόνο; Εγώ και ο Νίκος στην πλατεία.

8. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα:

- ✓ διάβαζα διάβαζες διάβαζε διαβάζαμε διαβάζατε διάβαζαν
- ✓ σιδέρωνες
- ✓ μάθαινε
- ✓ πληρώναμε
- ✓ δουλεύατε
- ✓ έβγαιναν

9. Να συμπληρώσετε το κάθε κενό με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού των ρημάτων **παίζω** και **ταξιδεύω**:

- α. Παίζαμε στην αλάνα δύο ώρες.
Ο αδερφός μου όλο το πρωί.
Κάποτε εγώ οι φίλοι μου ποδόσφαιρο.
Όταν ήσασταν μικροί, εσύ και οι φίλοι σου μπάσκετ;
- β. Ταξίδευα ως αργά το βράδυ.
Οι γονείς μου πέρυσι για δουλειές.
Εμείς πριν από δύο χρόνια συχνά.

Νομίζω ότι κι εσύ πέρυσι κάπου κάπου με τον πατέρα σου.

10. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση που ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

✓ Έβλεπα το βουνό και θαύμαζα την ομορφιά του

✓

✓

✓

✓

✓

5^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο πίνακας, η ζάχαρη, το σύννεφο

Ο ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

ΤΑ ΤΡΟΠΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓	ο πίνακας	τον πίνακα	των πινάκων	τους πίνακες
✓	ο φύλακας
✓	ο αγροφύλακας
✓	ο γείτονας
✓	η ζάχαρη	της ζάχαρης	τη ζάχαρη	
✓	η καλοπέραση	
✓	η άνοιξη	
✓	η βάφτιση	
✓	το σύννεφο	του σύννεφου	τα σύννεφα	των σύννεφων
✓	το δάχτυλο
✓	το κάστανο
✓	το τραπεζομάντιλο

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τη σωστή πτώση του ουσιαστικού που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Τα αγκάθια του (τριαντάφυλλο) το προστατεύουν.
 β. Το αυτοκίνητο του (γείτονας) είναι καινούριο.
 γ. Τα προβλήματα των (πρόσφυγας) είναι πολλά.
 δ. Το χαλάζι έκανε κακό στα (ροδάκινο).

3. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

✓	θα οργώνω	θα οργώνουμε	θα οργώσω	θα οργώσουμε
✓	θα ψωνίζω			
✓	θα σηκώνω			
✓	θα στολίζω			
✓				
✓	θα πλέκω	θα πλέκουμε	θα πλέξω	θα πλέξουμε
✓	θα ανοίγω			
✓	θα βήχω			
✓	θα διώχνω			
✓				
✓	θα λείπω	θα λείπουμε	θα λείψω	θα λείψουμε
✓	θα ράβω			
✓	θα βάφω			
✓	θα δουλεύω			

4. Να συμπληρώσετε τα κενά, σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα:

τώρα **χτες** **αύριο**

ψήνω	έψηνα	θα ψήνω – θα ψήσω
διπλώνω
καρφώνω
αγοράζω
σκάβω
θερίζω

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του μέλλοντα του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Την άλλη Δευτέρα (ταξιδεύω) στο χωριό του παππού.
 β. Αύριο εγώ και ο αδερφός μου (δουλεύω) στο περιβόλι από τις 8 ως τις 12 συνεχώς.
 γ. Εσείς πότε (αγοράζω) τετράδια;
 δ. «Αύριο (μαγειρεύω) κοτόπουλο», είπε η θεία.

7. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τις φράσεις που ακολουθούν σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

- ✓ Αύριο θα παίζω όλη μέρα. Αύριο το πρωί θα διαβάσω.
 ✓
 ✓
 ✓
 ✓
 ✓
 ✓

8. Οι λέξεις που απαντούν στην ερώτηση «πώς» λέγονται **τροπικά επιρρήματα**. Μερικά από αυτά: **έτσι, έτσι κι έτσι, αλλιώς, καλά, άσχημα, χάλια, βαρετά, ευχάριστα, ωραία, ξαφνικά, δύσκολα, απότομα, εύ-**

κολα, αργά, σιγά σιγά, γρήγορα, χωριστά, μαζί και πολλά άλλα.

– Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω φράσεων με τα κατάλληλα τροπικά επιρρήματα:

- α. Αυτό το παιχνίδι δεν παίζεται, αλλά παίζεται
- β. Πώς περάσατε το καλοκαίρι; ή
- γ. Με τις παγωνιές περάσαμε αυτόν το χειμώνα.
- δ. Η βροχή άρχισε και σταμάτησε
- ε. Το τρένο πήγαινε και απολαμβάναμε το τοπίο.

9. Οι μικρές άκλιτες λέξεις **με, σε, για, ως, προς, κατά, μετά, παρά, αντί, από, χωρίς** συνοδεύουν ονόματα και λέγονται **προθέσεις**. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά των παρακάτω φράσεων με την κατάλληλη πρόθεση:

- α. Γράφουμε το μολύβι.
- β. Έφυγα το σπίτι και πήγα το πάρκο.
- γ. Πάμε παιχνίδι;
- δ. Το κουδούνι θα χτυπήσει λίγη ώρα.
- ε. Κάθε απόγευμα παίζω τους φίλους μου.
- στ. Μη βγαίνεις,..... μπουφάν· κάνει κρύο.

10. Να γράψετε ένα ανέκδοτο που μάθατε τελευταία και σας άρεσε:

.....

.....

.....

.....

.....

6^η ενότητα**ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο εργάτης, η φωλιά, το έπιπλο****Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ****Η ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ****ΟΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ**

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓ ο εργάτης του εργάτη των εργατών τους εργάτες

✓ ο ράφτης

✓ ο νομάρχης

✓ ο αστροναύτης

✓ η φωλιά της φωλιάς οι φωλιές τις φωλιές

✓ η μηλιά

✓ η καρδιά

✓ η δουλειά

✓ το έπιπλο του επίπλου τα έπιπλα των επίπλων

✓ το θέατρο

✓ το πρόβατο

✓ το δωμάτιο

2. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

- του κυβερνήτη τον κυβερνήτη των κυβερνητών τους κυβερνήτες
- ✓ του τον επιβάτη των τους
- ✓ της τη των ζημιών τις
- ✓ της την των τις πιπεριές
- ✓ του εργοστασίου το των..... τα
- ✓ του το των γυμνασίων τα

3. Να αποδώσετε προφορικά (με φωνή) τη γενική του ενικού και την ονομαστική του πληθυντικού των ουσιαστικών που ακολουθούν, σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

- α. ο ναύτης (του ναύτη, οι ναύτες), ο επισκέπτης, ο καθρέφτης, ο νεροχύτης, ο πελάτης, ο στρατιώτης, ο τεχνίτης, ο χωριάτης, ο ταξιδιώτης.
- β. η βουτιά (της βουτιάς, οι βουτιές), η κεφαλιά, η κλειδαριά, η μπαλιά, η μπογιά, η ποδιά, η συκιά, η σπηλιά, η τεμπελιά.
- γ. το δικαστήριο (του δικαστηρίου, τα δικαστήρια), το εισιτήριο, το εμπόριο, το ενοίκιο, το πλεκτήριο, το πρόσωπο, το άτομο, το μέτωπο.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο ρήμα:

- ✓ σήκωσα διάβασα
- ✓ σήκωσες έντυσες
- ✓ σήκωσε έψησε
- ✓ σηκώσαμε δέσαμε
- ✓ σηκώσατε χάσατε
- ✓ σήκωσαν θέρισαν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση που ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

– (εγώ) Χτες καθάρισα το φράχτη και έβαψα τα κάγκελα.

(εσύ)

(αυτός, -ή, -ό)

(εμείς)

(εσείς)

(αυτοί, -ές, -ά)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με τα δύο παραδείγματα:

✓	θα πλέξω	έπλεξα	πλέξαμε
✓	θα καρφώσω	κάρφωσα	καρφώσαμε
✓	θα ρίξω
✓	θα τρομάξω
✓	θα βάψω
✓	θα δουλέψω
✓	θα λύσω
✓	θα διώξω

7. Να συμπληρώσετε κάθε κενό με τον αόριστο του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

α. Ο αδερφός μου (τρομάζω) στον ύπνο του και (φωνάζω) δυνατά.

β. Η θεία μου (αγοράζω) καινούριο φόρεμα και (αλλάζω) το χρώμα των μαλλιών της.

γ. Εγώ και οι φίλοι μου (μαζεύω) πέτρες και (χτίζω) ένα σπιτάκι για το σκύλο μας.

δ. Χτες (ανάβω) μόνος μου φωτιά και (ψηνώ) λουκάνικα.

8. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

✓	βάδιζε	βάδισε	μη βαδίζεις	μη βαδίσεις
✓	γράφε
✓	πλήρωνε
✓	κάρφωνε
✓	συνέχιζε
✓	στόλιζε

9. Να αντιστοιχίσετε τις προστακτικές που ακολουθούν:

✓	ανέβα	φάτε
✓	κατέβα	βγείτε
✓	μπες	πάρτε
✓	βγες	ανεβείτε
✓	δες	ελάτε
✓	βρες	μπείτε
✓	πιες	βρείτε
✓	πάρε	πιείτε
✓	έλα	πείτε
✓	πες	κατεβείτε
✓	φάε	δείτε

10. Να συμπληρώσετε το κάθε κενό με μία από τις προστακτικές: **πάρε, δείξτε, αγόρασε, βάλε, χρωματίστε, πήγαινε, ζωγραφίστε, πρόσεξε:**

- α. στο χάρτη που βρίσκεται η Ελλάδα.
- β. Μαρία, το γάλα στο ψυγείο!
- γ. την ελληνική σημαία και την!
- δ. Σπύρο, τα παιχνίδια σου από το τραπέζι!
- ε. Σοφία, στο περίπτερο και την εφημερίδα του παππού.
- στ. Ελένη, 10 ευρώ και μην τα χάσεις.

11. Όταν ρωτάμε, χρησιμοποιούμε **ερωτηματικές αντωνυμίες: τι; ποιος-ποια-ποιο; πόσος-πόση-πόσο;** (το **τι** είναι άκλιτο, ενώ οι άλλες δύο αντωνυμίες κλίνονται). Να συμπληρώσετε το κάθε κενό με τον κατάλληλο τύπο μιας ερωτηματικής αντωνυμίας:

- α. ώρα έρχεται το λεωφορείο;
- β. τηλεφώνησε;
- γ. ευρώ πλήρωσες γι' αυτό το μαγνητόφωνο;
- δ. μέρες θα λείψεις;
- ε. Σε τηλεφώνησες;
- στ. είναι αυτές οι γυναίκες;

12. Να μετατρέψετε σε ερωτήσεις τις φράσεις που ακολουθούν:

- α. Ο Δημήτρης χάρισε στον Πέτρο ένα σκυλάκι.
 - Τι
 - Ποιος
- β. Πέρασαν κιόλας δέκα μέρες.
 -
- γ. Ο ταμίας μέτρησε τα ρέστα.

- Τι
- Ποιος
- δ. Χρωστάς στο Νίκο πέντε ευρώ.
.....

12. Να περιγράψετε με λίγα λόγια το άθλημα που σας αρέσει περισσότερο:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο αθλητής, η πέτρα, το κουτί

ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

ΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

✓	ο αθλητής	του αθλητή	οι αθλητές	των αθλητών
✓	ο βουλευτής
✓	ο ληστής
✓	ο πωλητής
✓	η πέτρα	της πέτρας	την πέτρα	τις πέτρες
✓	η σκάλα
✓	η κάλτσα
✓	η σαλάτα
✓	το κουτί	του κουτιού	τα κουτιά	των κουτιών
✓	το καρφί
✓	το κρασί
✓	το σφυρί

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με την αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού:

✓ των καθηγητών

- ✓ τον τραγουδιστή
- ✓ ο πολεμιστής
- ✓ οι βιοτεχνίες
- ✓ της γυναίκας
- ✓ τις πλατείες
- ✓ τα βιολιά
- ✓ του ταψιού
- ✓ το χαρτί

3. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

✓ αφήνω	άφησα	έχω αφήσει	είχα αφήσει	θα έχω αφήσει
✓ ταξιδεύω				
✓ σκάβω				
✓ αγοράζω				
✓ σπρώχνω				
✓ βρέχω				

4. Να αντιστοιχίσετε τον αόριστο με τον παρακείμενο του κάθε ρήματος:

✓ μπήκα	έχω φάει
✓ βγήκα	έχω δει
✓ ήπια	έχω έρθει
✓ βρήκα	έχω πάει
✓ είπα	έχω πει
✓ πήρα	έχω βρει
✓ είδα	έχω μπει

✓	έφαγα	έχω βγει
✓	πήγα	έχω πιεί
✓	ήρθα	έχω πάρει

5. Να συμπληρώσετε τους συντελεσμένους χρόνους των ρημάτων που ακολουθούν:

έχω θερίσει
 είχες μοιράσει
 θα έχει γιατρέψει
 θα έχουμε βουλιάξει
 έχετε φέρει
 είχαν δοκιμάσει

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο ενός συντελεσμένου χρόνου του ρήματος που βρίσκεται σε παρένθεση:

- Ο παππούς μου (ταξιδεύω) πολύ στη ζωή του.
- Δε θυμάμαι πού (βάζω) τα κλειδιά μου.
- Ως την Τρίτη (τελειώνω) όλες τις δουλειές μου.
- Πήγα στο φαρμακείο, αλλά δυστυχώς αυτό (κλείνω).
- Ο Κώστας ως το Σάββατο (ξοδεύω) και το τελευταίο του ευρώ.
- Όταν άρχισε η βροχή, εμείς (φυτεύω) όλα τα λουλούδια.

7. Να γράψετε στον ενεστώτα τα ρήματα που ακολουθούν, όπως γίνεται στο πρώτο παράδειγμα:

✓ έχω κερδίσει → κερδίζω

- ✓ έχω φτάσει →
- ✓ έχω ετοιμάσει →
- ✓ έχω κατεβεί →
- ✓ έχω ανάψει →
- ✓ έχω δείξει →
- ✓ έχω ανεβεί →
- ✓ έχω προσέξει →

8. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση που ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

- Ως τώρα έχω πουλήσει δέκα τελάρα και ως τις 12 θα τα έχω πουλήσει όλα.

.....

.....

.....

.....

.....

9. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά με αριθμητικά, που θα τα γράψετε με λέξεις (ολογράφως), όπως στο πρώτο παράδειγμα:

- α. Μια εβδομάδα έχει επτά μέρες.
- β. Ο χρόνος έχει μήνες.
- γ. Ένας μήνας έχει ή μέρες.
- δ. Ένα μερόνυχτο έχει ώρες.
- ε. Μία ώρα έχει..... λεπτά.
- στ. Ένα λεπτό έχει δευτερόλεπτα.

ζ. Ένα ευρώ έχει λεπτά.

10. Να γράψετε τους παρακάτω αριθμούς με λέξεις (ολογράφως), όπως στο παράδειγμα:

– Αυτό το πακέτο ζυγίζει 260 γραμμάρια.

→ Αυτό το πακέτο ζυγίζει διακόσια εξήντα γραμμάρια.

α. Γεννήθηκα στις 28-10-1996.

→

β. Έχω στο πορτοφόλι μου 13 ευρώ και 50 λεπτά.

→

γ. Το χωριό μου απέχει από εδώ 135 χιλιόμετρα.

→

δ. Η θεία μου παντρεύτηκε στις 20-5-2003.

→

11. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Ο Μάρτιος είναι ο (3) μήνας του χρόνου.

→ Ο Μάρτιος είναι ο τρίτος μήνας του χρόνου.

α. Ο αδερφός μου ήρθε (2) στο τρέξιμο.

β. Ζούμε στον (21) αιώνα.

γ. Είμαι (14) στον κατάλογο της τάξης.

δ. Από τους εκατό που διαγωνίστηκαν, η Μάρθα ήρθε (35).

12. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Η αυλή μας είναι **τρεις φορές μεγαλύτερη** από τη δική σας.

- Η αυλή μας είναι τριπλάσια από τη δική σας.
- α. Αυτό το περιβόλι είναι πέντε φορές μεγαλύτερο από το διπλανό.
-
- β. Φέτος παίρνω δυο φορές μεγαλύτερο μεροκάματο από εκείνο που έπαιρνα πέρυσι.
-
- γ. Χτες διανύσαμε έξι φορές μεγαλύτερη απόσταση από όση διανύουμε συνήθως.
-

13. Περιγράψω με λίγα λόγια τον εαυτό μου

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8^η ενότητα**ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο καιρός, η λέξη, το νόμισμα****ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ****ΟΙ ΚΤΗΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ****Η ΜΕΤΟΧΗ ΣΕ -ΟΝΤΑΣ, -ΩΝΤΑΣ****ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ**

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας

✓	ο καιρός	του καιρού	των καιρών	τους καιρούς
✓	ο γαμπρός
✓	ο μαραγκός
✓	ο καρπός
✓	η λέξη	οι λέξεις	των λέξεων	τις λέξεις
✓	η απόσταση
✓	η διάβαση
✓	η επίθεση
✓	το νόμισμα	του νομίσματος	τα νομίσματα	των νομισμάτων
✓	το απόγευμα
✓	το αγώνισμα
✓	το κατάστημα

2. Να μεταφέρετε στην ονομαστική του ενικού τα ουσιαστικά που ακολουθούν, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ των βοηθών → ο βοηθός
- ✓ του κατορθώματος → το
- ✓ των καταστάσεων → η
- ✓ τους χαιρετισμούς → ο
- ✓ τις επαναστάσεις → η
- ✓ των παραβάσεων → η
- ✓ του συνοικισμού → ο
- ✓ των καταστημάτων → το
- ✓ του προβλήματος → το
- ✓ τους συγχωριανούς → ο

3. Να συμπληρώσετε το κάθε κενό με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Κάθε μέρα στις ειδήσεις ακούμε για (ατύχημα) και για (έγκλημα).
- β. Οι (σύνταξη) των γεωργών είναι πολύ χαμηλές.
- γ. Πού διορθώνονται (τηλεόραση);
- δ. Σκέφτομαι ποιο από τα δύο (επάγγελμα) να ακολουθήσω: του..... (σιδεράς) ή του (ξυλουργός).

4. Οι λέξεις που απαντούν στην ερώτηση («πού;») λέγονται **τοπικά επιρρήματα**. Μερικά από αυτά είναι τα ακόλουθα: **κάπου, πουθενά, πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά, κοντά, έξω, μακριά, βόρεια, νότια, ψηλά, χαμηλά, παντού, δίπλα, απέναντι**. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με το κατάλληλο επίρρημα:

- α. Έψαξα αλλά..... δε βρήκα το γατάκι μου. θα

πήγε.

- β. Το σπίτι μας είναι σε μια εκκλησία.
- γ. Το μπαλκόνι μου είναι από το μπαλκόνι του Γιώργου: Συχνά βγαίνουμε και μιλάμε.
- δ. Το σχολείο είναι από το σπίτι μου.
- ε. Ανέβηκα στο βουνό και κοίταξα:,, και

5. Οι κτητικές αντωνυμίες **δικός μου...**, **δικοί μας...** δηλώνουν αυτόν που έχει κάτι δικό του. Να συμπληρώσετε τα κενά με κτητικές αντωνυμίες σύμφωνα με τα παραδείγματα:

- ο πατέρας μου → ο δικός μου πατέρας
- ✓ το σπίτι μας → το
- ✓ την κόρη της → τη
- ✓ του σκύλου μου → του
- ✓ η δουλειά τους → η
- ✓ οι συγγενείς μας → οι

- το δικό μου παιχνίδι → το παιχνίδι μου
- ✓ το δικό τους χωράφι →
- ✓ των δικών τους οικοπέδων →
- ✓ τα δικά τους δώρα →
- ✓ τα δικά τους τηλέφωνα →
- ✓ της δικιάς τους υγείας →

6. Οι λέξεις **τρέχοντας**, **μιλώντας**, **παίζοντας**, **ρωτώντας** είναι **μετοχές του ενεστώτα**. Όπως βλέπετε, όταν το **ο** τονίζεται, είναι **ω** (ωμέγα), ενώ

όταν δεν τονίζεται, είναι ◦ (όμικρον). Να γράψετε τη μετοχή ενεστώτα του καθενός από τα παρακάτω ρήματα σύμφωνα με τα παραδείγματα:

- ✓ παίρνω → παίρνοντας
- ✓ περνώ → περνώντας
- ✓ κάνω →
- ✓ αγαπώ →
- ✓ τηλεφωνώ →
- ✓ βαδίζω →
- ✓ χαμογελώ →
- ✓ πληρώνω →

7. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τη μετοχή του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

- α. (στρίβω) τη γωνία, θα βγείτε μπροστά στο πάρκο.
- β. Ο παππούς μου πέρασε τη ζωή του (δουλεύω) στα καράβια.
- γ. Πέρασα όλο το απόγευμα (βλέπω) τηλεόραση.
- δ. (ανοίγω) την πόρτα είδα τη Μαρία να έρχεται (τρέχω).
- ε. (ακολουθώ) τις οδηγίες σου βρήκα εύκολα το σπίτι.
- στ. Πέρασε τη ζωή του (γλεντώ) και (σπαταλώ) την περιουσία του.

8. – Από πού είσαι;

– Είμαι από την Αγγλία. Είμαι Άγγλος. Είμαστε Άγγλοι. Συνεχίστε:

- ✓ – Είμαι από την Αθήνα.
- ✓ – Είμαι από το Βόλο.

- ✓ – Είμαι από την Κοζάνη.
- ✓ – Είμαι από τη Θεσσαλονίκη.
- ✓ – Είμαι από τη Ρόδο.
- ✓ – Είμαι από την Κέρκυρα.
- ✓ – Είμαι από την Καρδίτσα.
- ✓ – Είμαι από την Καλαμάτα.

9. Να γράψετε το θηλυκό στον ενικό και στον πληθυντικό, όπως το παράδειγμα:

- ✓ Τούρκος → Τουρκάλα, Τουρκάλες
- ✓ Ευρωπαίος →,
- ✓ Ηπειρώτης →,
- ✓ Κεφαλλονίτης →,
- ✓ Λαρισαίος →,
- ✓ Κρητικός →,
- ✓ Μανιάτης →,
- ✓ Αμερικάνος →,

10. Ένας πελάτης μπαίνει σε ένα κατάστημα, για να αγοράσει παπούτσια. Να φανταστείτε το διάλογο που θα έχει με τον πωλητή και να τον γράψετε:

- πελάτης:
- πωλητής:
- πελάτης:
- πωλητής:
- πελάτης:

- πωλητής:
- πελάτης:

9^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο σιδεράς, η θάλασσα, το τραγούδι

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

ΟΙ ΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά, σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα κάθε ομάδας:

✓	ο σιδεράς	οι σιδεράδες	των σιδεράδων	τους σιδεράδες
✓	ο καβγάς
✓	ο γαλατάς
✓	ο καστανάς
✓	η θάλασσα	οι θάλασσες	των θαλασσών	τις θάλασσες
✓	η καθαρίστρια
✓	η βοήθεια
✓	η αλήθεια
✓	το τραγούδι	του τραγουδιού	τα τραγούδια	των τραγουδιών
✓	το βαρέλι
✓	το καλάθι
✓	το καράβι

2. Να μεταφέρετε στην ονομαστική του ενικού τα ουσιαστικά που ακολουθούν, όπως γίνεται στο παράδειγμα:

- ✓ των κουμπαράδων → ο κουμπαράς
- ✓ τους χορευταράδες →
- ✓ τα χελιδόνια →
- ✓ των κουβάδων →
- ✓ τις γυμνάστριες →
- ✓ τον κοιλαρά →
- ✓ τα κρεμμύδια →
- ✓ τις νικήτριες →
- ✓ των παλικαριών →
- ✓ τις γαζώτριες →

3. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Πρέπει να βάλουμε διπλά (τζάμι) για το κρύο.
- β. Η γιαγιά μου έχει εφτά (εγγόνι).
- γ. Ο μισθός της (καθαρίστρια) είναι πολύ χαμηλός.
- δ. Φέτος τα (αμπέλι) έχουν πολλά (σταφύλι).
- ε. Έπιασαν έναν (πορτοφολάς) και βρήκαν πάνω του εφτά (πορτοφόλι).
- στ. Ο δήμος βράβευσε τις (αθλήτρια) που ήταν (νικήτρια) στους αγώνες στίβου.

4. Στην **ενεργητική φωνή** ανήκουν τα ρήματα που στο πρώτο ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα τελειώνουν σε **-ω** (δένω) ή σε **-ώ** (χτυπώ), ενώ στην **παθητική** όσα τελειώνουν σε **-μαι** (δένομαι, χτυ-

πιέμαι). Να χωρίσετε στις δυο παραπάνω κατηγορίες τα ρήματα που ακολουθούν: δέχομαι, βαριέμαι, αρχίζω, μιλώ, νικώ, εργάζομαι σηκώνω, σηκώνομαι, ντύνω, ντύνομαι, προσπαθώ, ψωνίζω, κάνω, διαλέγω, βιάζομαι, μεταφέρω, βρίσκω, βρίσκομαι, κουράζομαι, αγωνίζομαι, καταστρέφω, σβήνω, ποτίζω, οδηγώ, παραπονιέμαι, κάθομαι, φοβάμαι, φροντίζω:

α. ρήματα ενεργητικής φωνής:

.....

β. ρήματα παθητικής φωνής:

.....

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους κάθε ρήματος:

✓ γυμνάζομαι

✓ ξεκουράζεσαι

✓ λούζεται

✓ ντυνόμαστε

✓ δέχεστε

✓ πλένονται

6. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα από τον ενικό στον πληθυντικό και αντίστροφα, όπως στα παραδείγματα:

✓ ετοιμάζεται – ετοιμάζονται

✓ μορφώνονται – μορφώνεται

- ✓ βρίσκομαι –
 - ✓ εξετάζετε –
 - ✓ φαντάζεσαι –
 - ✓ πλένονται –
 - ✓ κάθεστε –
 - ✓ ξεκουράζεσαι –
7. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:
- α. Εμείς την Κυριακή (σηκώνομαι) από το κρεβάτι μετά τις 10.
 - β. Ο Νίκος (κάθομαι) στο τρίτο θρανίο.
 - γ. Τα γάλατα (βρίσκομαι) στο ψυγείο.
 - δ. Εσύ ως πότε θα (εργάζομαι);
 - ε. Δε μου αρέσει η δουλειά μου. (σκέφτομαι) να ψάξω για άλλη.
 - στ. Που θα πάτε και (στολίζομαι) τόσο;
8. **Δεικτικές αντωνυμίες** λέγονται εκείνες που τις χρησιμοποιούμε όταν δείχνουμε και είναι οι ακόλουθες:
- α. **αυτός, αυτή, αυτό** (για κάτι που είναι κοντά μας ή για κάτι που αναφέραμε πριν από λίγο)
 - β. **εκείνος, εκείνη, εκείνο** (για κάτι που βρίσκεται μακριά)
 - γ. **τέτοιος, τέτοια, τέτοιο** (για να πούμε τι λογής είναι το ουσιαστικό)
 - δ. **τόσος, τόση, τόσο** (για να δείξουμε την ποσότητα του ουσιαστικού)
- Συμπληρώστε το καθένα από τα κενά με την κατάλληλη δεικτική αντω-

νυμία:

- α. οι βράχοι εκεί ψηλά φαίνονται απότομοι.
- β. το βουνό πέρα είναι ο Όλυμπος και εδώ το ποτάμι ο Πηνειός.
- γ. Δε φανταζόμουν ότι θα κάναμε χιλιόμετρα με παλιόκαιρο!
- δ. εδώ το λεωφορείο πηγαίνει στη Θεσσαλονίκη, ενώ εκεί το κόκκινο Αθήνα.
- ε. Που τα ξόδεψες λεφτά;
- στ. Πρώτη φορά δοκίμασα φρούτο.

9. Να γράψετε ένα σύντομο ημερολόγιο για τη χτεσινή σας μέρα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο μπακάλης, η ομάδα, το δάσος

Ο ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΑ (όπως: ο μικρός, η μικρή το μικρό – ο ωραίος η ωραία, το ωραίο)

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓	ο μπακάλης	οι μπακάληδες	των μπακάληδων	τους μπακάληδες
✓	ο φακίρης
✓	ο σκουπιδιάρης
✓	ο ταβερνιάρης
✓	η ομάδα	της ομάδας	οι ομάδες	των ομάδων
✓	η κερκίδα
✓	η πατρίδα
✓	η εφημερίδα
✓	το δάσος	του δάσους	τα δάση	των δασών
✓	το λάθος
✓	το κράτος
✓	το μέρος

2. Τις φράσεις που ακολουθούν να τις μεταφέρετε στον πληθυντικό αριθμό σύμφωνα με το παράδειγμα:

- ✓ το κέρδος του μανάβη → τα κέρδη των μανάβηδων
- ✓ το είδος της σταφίδας →
- ✓ το λάθος του τιμονιέρη →
- ✓ το πλάτος της σελίδας →
- ✓ το πάχος της αγελάδας →

3. Να μεταφέρετε τις παρακάτω φράσεις στον πληθυντικό αριθμό σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Ο ταβερνιάρης σερβίρει τον πελάτη

→ Οι ταβερνιάρηδες σερβίρουν τους πελάτες.

α. Η καταιγίδα προξένησε καταστροφή.

→

β. Το κόλπο του φακίρη ήταν εντυπωσιακό.

→

γ. Ο κήπος του περιβολάρη είναι περιφραγμένος.

→

δ. Ο φίλος μου αναγνώρισε το λάθος του.

→

ε. Διάβασα την επικεφαλίδα της εφημερίδας.

→

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους κάθε ρήματος:

✓ γυμναζόμενοι

✓ εργαζόσονται

✓ καθόταν

✓ ερχόμασταν

- ✓ σεβόσασταν
- ✓ λούζονταν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση του ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού:

- ✓ (εγώ) Στεκόμουν και περίμενα το τρένο.
- ✓ (εσύ)
- ✓ (αυτός, -ή, -ό)
- ✓ (εμείς)
- ✓ (εσείς)
- ✓ (αυτοί, -ές, -ά)

6. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρατατικού του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Οι γονείς μου (εργάζομαι) στο εργοστάσιο 15 χρόνια.
- β. Οι δυο φίλοι (γυμνάζομαι) ταχτικά στο στάδιο.
- γ. Την ώρα που (λούζομαι) σε ζήτησαν στο τηλέφωνο.
- δ. Δούλευα πολύ, αλλά (πληρώνομαι) καλά.
- ε. Το καλοκαίρι η αδερφή μου (σηκώνομαι) μετά τις 11.

7. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό τις παρακάτω φράσεις:

- ✓ ο μεγάλος δρόμος →
- ✓ ο ακριβός πίνακας →
- ✓ ο αστείος ηθοποιός →
- ✓ ο πλούσιος έμπορος →
- ✓ η μεγάλη πλατεία →

- ✓ η ακριβή γούνα →
- ✓ η αστεία παράσταση →
- ✓ η πλούσια χώρα →
- ✓ το μεγάλο δέντρο →
- ✓ η ωραία παράσταση →
- ✓ το ακριβό παιχνίδι →
- ✓ το αστείο ανέκδοτο →
- ✓ το πλούσιο σπίτι →

8. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- ✓ το φωτεινό δωμάτιο → τα
- ✓ η άγρια ζούγκλα → της
- ✓ ο μικρός κήπος → των
- ✓ το τυχερό λαχείο → των
- ✓ η ήσυχη γειτονιά → τις
- ✓ το τελευταίο ταξίδι → του
- ✓ ο ζεστός καιρός → του
- ✓ το απότομο μονοπάτι → τα

9. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Κάναμε (αρκετός) χιλιόμετρα.
- β. Τα (μαύρος) σύννεφα έκρυσαν τον ήλιο.
- γ. Οι κάτοικοι των (μικρός) πόλεων γνωρίζονται μεταξύ τους.
- δ. Το βουνό αυτό έχει (πλούσιος) βλάστηση.
- ε. Η κυρία Ελένη φοράει (ακριβός) ρούχα.

στ. Από μακριά φαίνονταν οι κορυφές των (ψηλός) βουνών.

10. Να γράψετε ένα γράμμα σε κάποιο αγαπημένο σας πρόσωπο που ζει μακριά:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο ταξιτζής, η ταχύτητα, το χρώμα

Ο ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ

ΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓	ο ταξιτζής	του ταξιτζή	οι ταξιτζήδες	των ταξιτζήδων
✓	ο καβγατζής
✓	ο παγωτατζής
✓	ο καφετζής
✓	η ταχύτητα	της ταχύτητας	οι ταχύτητες	των ταχυτήτων
✓	η σάλπιγγα
✓	η ικανότητα
✓	η ποσότητα
✓	το χρώμα	του χρώματος	τα χρώματα	των χρωμάτων
✓	το χρήμα
✓	το πράγμα
✓	το κτήμα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Από εδώ και πέρα σε πολλές από τις ασκήσεις θα κάνω μορφοποίηση (βελάκια, γραμμές κτλ.) μόνο στο πρώτο από τα παραδείγματα κάθε άσκησης. Τα υπόλοιπα θα τα κάνει η πληκτρολόγος σύμφωνα με το πρώτο.

2. Τις φράσεις που ακολουθούν να τις μεταφέρετε από τον πληθυντικό στον ενικό:

✓ τα κόκκινα καθίσματα →

τα άγρια βλέμματα -.....

τα γερά σώματα -.....

τα έντονα χρώματα -.....

τα αγκαθωτά σύρματα -.....

τα φράγματα των ποταμών -.....

τα κλάματα των μωρών -.....

τα ελαφρά τραύματα -.....

3. Τις φράσεις που ακολουθούν να τις μεταφέρετε από τον ενικό στον πληθυντικό:

– το κόλπο και η πονηριά του καταφερτζή

→

το κουλούρι και το σταφιδόψωμο του κουλουρτζή

.....

η μεγάλη νταλικά του φορτηγατζή

.....

το γράμμα και το δέμα του ταχυδρόμου

.....

το θύμα του τροχαίου ατυχήματος

.....

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους κάθε ρήματος:

✓ σκέφτηκα

✓ δέθηκες

✓ ζεστάθηκε

✓ χαθήκαμε

✓ πιαστήκατε

✓ ρίχτηκαν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας τη φράση που ακολουθεί σε όλα τα άλλα πρόσωπα του ενικού και του πληθυντικού αριθμού:

– Εργάστηκα σκληρά, αλλά πληρώθηκα καλά.

✓

✓

✓

✓

✓

6. Τα ρήματα που ακολουθούν να τα μεταφέρετε στην οριστική του ενεστώτα, όπως στο παράδειγμα:

✓ μαζεύτηκα → μαζεύομαι

✓ πλύθηκα →

διορθώθηκα -.....

ευχήθηκα -.....

τρελάθηκα -.....

κρύφτηκα -

γυμνάστηκα -.....

χρειάστηκα -.....

μπλέχτηκα -.....

7. Τις φράσεις που ακολουθούν να τις μεταφέρετε από τον ενεστώτα στον αόριστο, όπως στο παράδειγμα:

✓ Τρελαίνομαι από χαρά → Τρελάθηκα από χαρά.

✓ Το φαγητό μαγειρεύεται →

Χτενίζονται στο κομμωτήριο -.....

Βρεχόμαστε από τη βροχή -.....

Εργάζεσαι ως πωλητής; -.....

Δανείτε χρήματα -.....

Τα λουλούδια μαραίνονται -.....

8. Τις φράσεις που ακολουθούν να τις μεταφέρετε στον πληθυντικό, όπως στο παράδειγμα:

– Το φυτό ξεράθηκε, επειδή δεν ποτίστηκε.

→ Τα φυτά ξεράθηκαν, επειδή δεν ποτίστηκαν.

α. Το δέντρο κλαδεύτηκε και ποτίστηκε.

→

β. Η πόρτα πρώτα καθαρίστηκε και ύστερα βιάφηκε.

.....

γ. Το τραπέζι στρώθηκε και το φαγητό σερβιρίστηκε.
.....

δ. Το κρέας ψήθηκε και μοιράστηκε στους καλεσμένους.
.....

ε. Χτενίστηκα, ντύθηκα και στολίστηκα για το γάμο.
.....

στ. Χρειάστηκες χρήματα και τα δανείστηκες από το φίλο σου.
.....

9. Ο άκλιτες λέξεις που συνδέουν (δηλαδή ενώνουν) λέξεις με λέξεις ή προτάσεις με προτάσεις λέγονται **σύνδεσμοι**. Οι πιο συχνοί σύνδεσμοι είναι οι ακόλουθοι: **και, ούτε - ούτε, ή, μα, αλλά, ενώ, λοιπόν, ώστε, επειδή, γιατί, όταν, αφού, πριν, αν, για να, μήπως, ότι, πως** κ.ά.

– Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με ένα σύνδεσμο:

α. Συνάντησα τη Μαρία την αδερφή της.

β. Ο Κώστας είναι μικροκαμωμένος δυνατός.

γ. Σήκωσα το τηλέφωνο σχημάτισα τον αριθμό.

δ. Ως τώρα δεν έχω ταξιδέψει με αεροπλάνο με πλοίο.

ε. Δε θα έρθω μαζί σας, έχω πονοκέφαλο.

στ. Θα αγοράσω μια μπάλα, μαζέψω χρήματα.

ζ. οι δουλειές πάνε καλά, θα αλλάξουμε σπίτι.

η. Ο Πάνος ήρθε έφυγε πολύ γρήγορα.

10. Σου τηλεφώνησε ένας φίλος σου να πας στο σπίτι του και θέλεις να ενημερώσεις τους γονείς σου που λείπουν, ώστε να μην ανησυχήσουν, που δε θα σε βρουν στο σπίτι. Γράψε ένα σημείωμα και εξήγησέ τους

την απουσία σου:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο καφές, η αλεπού, το έδαφος

Ο ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

ΟΙ ΑΟΡΙΣΤΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ΕΠΙΘΕΤΑ (όπως: ο γλυκός, η γλυκιά το γλυκό)

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓	ο καφές	του καφέ	οι καφέδες	των καφέδων
✓	ο γλεντζές
✓	ο μεζές
✓	ο πουρές
✓	η αλεπού	της αλεπούς	οι αλεπούδες	των αλεπούδων
✓	η μυλωνού
✓	η μαϊμού
✓	η γλωσσού
✓	το έδαφος	του εδάφους	τα εδάφη	των εδαφών
✓	το μέγεθος
✓	το πέλαγος

2. Να μεταφέρετε στον ενικό τις φράσεις που ακολουθούν:

α. Οι πανσέδες έχουν έντονα χρώματα.

.....
β. Μας αρέσουν οι ψαρομεζέδες.

.....
γ. Αυτοί οι λεκέδες δεν καθαρίζονται εύκολα.

.....
δ. Τα καλύμματα των καναπέδων θέλουν πλύσιμο.

.....
ε. Οι μάγισσες των παραμυθιών είναι μυταρούδες.

.....
στ. Τα εδάφη των νησιών είναι άγονα.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα:

✓ δένομαι	θα δένομαι	δέθηκα	θα δεθώ
χάνομαι	χάθηκα
ντύνομαι		ντύθηκα	
σηκώνομαι		σηκώθηκα	
κρύβομαι		κρύφτηκα	
χτίζομαι		χτίστηκα	
βρίσκομαι		βρέθηκα	
ρίχνομαι		ρίχτηκα	

4. Να αντιστοιχίσετε τον εξακολουθητικό με το στιγμιαίο μέλλοντα κάθε ρήματος:

✓ θα τρέφομαι	θα έρθω
✓ θα κόβομαι	θα γίνω

✓	θα πνίγομαι	θα χαρώ
✓	θα βρέχομαι	θα κοπώ
✓	θα ντρέπομαι	θα φανώ
✓	θα φαίνομαι	θα ντραπώ
✓	θα χαίρομαι	θα βραχώ
✓	θα γίνομαι	θα τραφώ
✓	θα έρχομαι	θα πνιγώ

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

✓	θα βρεθώ
✓	θα δεχτείς
✓	θα βαφτεί
✓	θα ριχτούμε
✓	θα σταθείτε
✓ θα χαρούν

6. Οι λέξεις **ένας, μια ένα – κανένας (ή κανείς), καμιά, κανένα – κάποιος, κάποια, κάποιος – μερικοί, μερικές, μερικά – κάτι – κατιτί – τίποτε – κάθε – καθένας, καθεμιά, καθένα – καθετί – άλλος, άλλη, άλλο** λέγονται **αόριστες αντωνυμίες** και τις χρησιμοποιούμε για ένα πρόσωπο ή για ένα πράγμα που δεν το ονομάζουμε, είτε γιατί δεν το ξέρουμε είτε γιατί δε θέλουμε να το ονομάσουμε. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με μίαν αόριστη αντωνυμία:

- α. σε ζητάει στο τηλέφωνο!
- β. Ο δικηγόρος δεν ήξερε γι' αυτή την υπόθεση.
- γ. έμπαινε, έβγαινε και δεν το κουνούσαν από τις θέσεις τους.

- δ. Οι υπάλληλοι πληρώνονται πρώτη του μηνός.
 ε. Συνάντησα στο δρόμο συμπατριώτες μου.
 στ. Ξέρω ανθρώπους που έχουν μεγάλη ανάγκη από χρήματα.

7. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Υπάρχει κανένα ξενοδοχείο εδώ γύρω; – Όχι, δεν υπάρχει κανένα.

α. Είδες κανένα σκυλί στο δρόμο; –

β. Μήπως είδε κανείς το ποδήλατό μου; –

γ. Ξέρεις τίποτε για το Γιώργο; –

δ. Είναι κανείς εδώ μέσα; –

8. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό τα παρακάτω λεκτικά σύνολα, όπως στο παράδειγμα:

✓ του κακού ληστή → των κακών ληστών

✓ του ξανθού αγοριού -

✓ το θηλυκό ζώο -.....

✓ το φτωχό ζητιάνο -.....

✓ τη γλυκιά πάστα -.....

✓ ο καρδιακός φίλος -.....

9. Να συμπληρώσετε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

✓ ο μαλακός καναπές του μαλακού καναπέ οι μαλακοί καναπέδες

✓ η μαλακιά κουβέρτα

✓ το μαλακό ζυμάρι

✓ ο φτωχός εργάτης

- ✓ η φτωχιά ζητιάνα
- ✓ το φτωχό χωριό
- ✓ ο γλυκός χυμός
- ✓ η γλυκιά μπανάνα
- ✓ το γλυκό μήλο

10. Να γράψετε για μια τηλεοπτική εκπομπή που σας αρέσει πολύ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: ο άνεμος, ο δρόμος, το βάψιμο

ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

ΕΠΙΘΕΤΑ (όπως: ο παχύς, η παχιά, το παχύ)

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓	ο άνεμος	του ανέμου	οι άνεμοι	των ανέμων
✓	ο δήμαρχος
✓	ο φίλαθλος
✓	ο διάδρομος

✓	ο δρόμος	του δρόμου	οι δρόμοι	των δρόμων
✓	ο χρόνος
✓	ο λόγος
✓	ο κόσμος

✓	το βάψιμο	του βαψίματος	τα βαψίματα	των βαψιμάτων
✓	το λούσιμο
✓	το στρώσιμο
✓	το πλύσιμο

2. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό τα παρακάτω λεκτικά σύνολα, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ ο εργολάβος της οικοδομής → οι εργολάβοι των οικοδομών
- ✓ ο αντίπαλος του δημάρχου →
- ✓ το σπάσιμο του τζαμιού →
- ✓ το παράπνοο του προέδρου →
- ✓ ο θόρυβος του ανέμου →
- ✓ το τρίξιμο του παραθύρου →
- ✓ το γδάρισμα του τοίχου →
- ✓ ο άγγελος του ουρανού →

3. Να γράψετε την αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού:

- ✓ ο κλειστός φάκελος →
- ✓ των νευρικών υπαλλήλων →
- ✓ τον ενοχλητικό θόρυβο →
- ✓ του στενού διαδρόμου →
- ✓ τον υποψήφιο δήμαρχο →
- ✓ ο πράσινος λόφος →
- ✓ του απότομου βράχου →
- ✓ το ευγενικό φέρισμα →
- ✓ των αδέσποτων σκύλων →
- ✓ τα ύποπτα μπλεξίματα →

4. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα της κάθε ομάδας:

- ✓ χάθηκα έχω χαθεί είχα χαθεί θα έχω χαθεί
- ✓ γλυκάθηκα
- ✓ ενώθηκα

✓ μαράθηκα

✓ ψήθηκα

✓ κρύφτηκα έχω κρυφτεί είχα κρυφτεί θα έχω κρυφτεί

✓ σκάφτηκα

✓ σκέφτηκα

✓ επισκέφτηκα

✓ βάφτηκα

✓ γυμνάστηκα έχω γυμναστεί είχα γυμναστεί θα έχω γυμναστεί

✓ εργάστηκα

✓ ορκίστηκα

✓ χτίστηκα

✓ στολίστηκα

✓ ανοίχτηκα έχω ανοιχτεί είχα ανοιχτεί θα έχω ανοιχτεί

✓ μπλέχτηκα

✓ δέχτηκα

✓ διώχτηκα

✓ κοιτάχτηκα

✓ βολεύτηκα έχω βολευτεί είχα βολευτεί θα έχω βολευτεί

✓ παντρεύτηκα

✓ μαγειρεύτηκα

✓ μαζεύτηκα

5. Να αντιστοιχίσετε τον αόριστο με τον παρακείμενο κάθε ρήματος:

✓	κάηκα	έχω γίνει
✓	στράφηκα	έχω έρθει
✓	κόπηκα	έχω καεί
✓	πνίγηκα	έχω χαρεί
✓	βράχηκα	έχω φανεί
✓	ντράπηκα	έχω κοπεί
✓	φάνηκα	έχω πνιγεί
✓	χάρηκα	έχω βραχεί
✓	έγινα	έχω στραφεί
✓	ήρθα	έχω ντραπεί

6. Να ξαναγράψετε τις φράσεις, μεταφέροντας τα ρήματα από τον αόριστο στον παρακείμενο, όπως στο παράδειγμα:

– Το σπίτι βιάφηκε και ο κήπος καθαρίστηκε.

→ Το σπίτι έχει βαφτεί και ο κήπος έχει καθαριστεί.

α. Πού εξαφανίστηκε ο Γιάννης;

→

β. Το γατάκι κρύφτηκε πίσω από κάτι ξύλα.

→

γ. Τα σεντόνια πλύθηκαν και σιδερώθηκαν.

→

δ. Αυτό το κτίριο χτίστηκε πριν από 100 χρόνια.

→

ε. Πόσα εισιτήρια κόπηκαν για ο αυριανό ντέρμπι;

→

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του υπερσυντέλικου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση (π.χ. στέκομαι – είχα σταθεί):
- Όταν έφτασα στο περιβόλι, τα φρούτα (μαζεύομαι) και (φορτώνομαι) στο φορτηγό.
 - Την ώρα που μπαίναμε στο λιμάνι, ο ήλιος (κρύβομαι).
 - Η ώρα ήταν δώδεκα και τα παιδιά δεν (κοιμάμαι).
 - Τη χρονιά που ήρθαμε στη Λάρισα, ο αδερφός μου δεν (γεννιέμαι).
 - Αν (ποτίζομαι) τα λουλούδια, τώρα θα ήταν ολοζώντανα.
8. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του συντελεσμένου μέλλοντα του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση (π.χ. στέκομαι – θα έχω σταθεί):
- Όσπου να έρθεις, (ετοιμάζομαι) όλα τα παιδιά.
 - Ως το βράδυ (δένομαι) όλα τα πακέτα.
 - Πιστεύεις ότι ως τις 4 του μηνός (βρίσκομαι) τα χρήματα;
 - Ως την άνοιξη όλα τα προβλήματα (λύνομαι).
 - Όταν έρθεις, (αλλάζομαι) η βρύση.
9. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:
✓	ο μακρύς δρόμος	οι μακριοί δρόμοι	τους μακριούς δρόμους
✓	ο βαρύς πόνος		
✓	ο παχύς άντρας		

- ✓ ο ελαφρύς ύπνος
- ✓ ο βαθύς ποταμός

- ✓ η μακριά κλωστή της μακριάς κλωστής τις μακριές κλωστές
- ✓ η βαριά βαλίτσα
- ✓ η παχιά αγελάδα
- ✓ η ελαφριά καρέκλα
- ✓ η βαθιά χαράδρα

- ✓ το μακρύ μανίκι τα μακριά μανίκια των μακριών μανικιών
- ✓ το βαρύ φορτίο
- ✓ το παχύ φαγητό
- ✓ το ελαφρύ φόρεμα
- ✓ το βαθύ χαντάκι

14^η ενότητα

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: η δύναμη, η σκέψη

Η ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

ΕΠΙΘΕΤΑ (όπως: ο σταχτής, η σταχτιά το σταχτί – ο πεισματάρης, η πεισματάρα, το πεισματάρικο)

1. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓ η δύναμη της δύναμης οι δυνάμεις των δυνάμεων

✓ η απάντηση

✓ η εξάτμιση

✓ η τηλεόραση

✓ η διάβαση

✓

✓ η σκέψη της σκέψης οι σκέψεις των σκέψεων

✓ η στάση

✓ η πράξη

✓ η λέξη

2. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό όσες φράσεις είναι στον ενικό και αντίστροφα:

✓ η αυστηρή απαγόρευση →

✓ τις μεγάλες αποστάσεις -.....

- ✓ της σπουδαίας υπόθεσης -.....
- ✓ των δύσκολων ερωτήσεων -.....
- ✓ οι τουριστικές πόλεις -
- ✓ της πρώτης θέσης -.....
- ✓ την εύκολη λύση -.....
- ✓ τις σοφές σκέψεις -.....

3. Να συμπληρώσετε τα κενά, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού που δίνεται σε παρένθεση:

- α. Δεν κατάφερα να λύσω όλες (άσκηση).
- β. Διάβασα στον πίνακα των (αναχώρηση) ότι το τρένο μας φεύγει σε λίγη ώρα.
- γ. Το τσίρκο θα δώσει πέντε (παράσταση).
- δ. Χιόνισε ξαφνικά και δε θα γίνουν οι (πτήση) από το αεροδρόμιο Μακεδονία.
- ε. Αυτές είναι οι (ερώτηση). Περιμένω τις (απάντηση) σας.

4. Να αντιστοιχίσετε την προστακτική του ενικού με την προστακτική του πληθυντικού:

✓ δέσου	φυλαχτείτε
✓ ντύσου	παντρευτείτε
✓ στάσου	ορκιστείτε
✓ κρύψου	δεθείτε
✓ σκέψου	ντυθείτε
✓ ξυρίσου	σταθείτε
✓ κοιτάξου	σκεφτείτε

✓ παντρέψου	ξυριστείτε
✓ φυλάξου	κοιπαχτείτε
✓ ορκίσου	κρυφτείτε

5. Σας δίνεται ο ένας τύπος της προστακτικής. Να συμπληρώσετε τον άλλον:

- ✓ δροσίσου →
- ✓ στολιστείτε -.....
- ✓ βολέψου -.....
- ✓ χαθείτε -.....
- ✓ βάψου -.....
- ✓ ευχηθείτε -.....
- ✓ πιάσου -.....
- ✓ ζεσταθείτε -.....

6. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της προστακτικής του παθητικού αορίστου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

- α. (ορκίζομαι) ότι δε μου λες ψέματα.
- β. Παιδιά, (ετοιμάζομαι) γρήγορα! Σε 5 λεπτά φεύγουμε!
- γ. (γράφομαι) στην ομάδα μας! Δε θα μετανιώσεις!
- δ. Απόψε (ξεκουράζομαι) και αύριο να είστε έτοιμοι στις 7.
- ε.(φυλάγομαι)! Δε βλέπεις πόσο τρέχουν τα αυτοκίνητα;

7. Οι λέξεις που απαντούν στην ερώτηση «πότε;» λέγονται **χρονικά επιρρήματα**. Τα πιο συνηθισμένα είναι: **σήμερα, χτες, αύριο, μεθαύριο, τώρα, ύστερα, ποτέ, φέτος, πέρυσι, κάποτε, κάπου κάπου, νωρίς, αρ-**

γά, συχνά, πάντα, άλλοτε. Χρησιμοποιήστε μερικά από αυτά, για να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- Πότε θα φύγουμε; →
- Πότε τελειώνεις το δημοτικό;
- Πότε πήγατε στο χωριό;.....
- Πότε θα συναντηθούμε;.....
- Πότε θα είναι έτοιμο το σπίτι σας;.....
- Πότε κοιμάσαι συνήθως;.....

8. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα κενά με ένα από τα χρονικά επιρρήματα **απόψε, φέτος, αύριο, σήμερα, αργά, νωρίς, κάπου κάπου**:

- α. Η Ελένη ξυπνάει πάντοτε και φτάνει στη δουλειά της με την ψυχή στόμα. Αντίθετα, η Σοφία ξυπνάει πάντοτε και γι' αυτό δεν έχει άγχος.
- β. η Ελένη θα πάει στον οδοντίατρο και έχει αγωνία από
- γ. Στην Ελλάδα γίνεται σεισμός.
- δ., γύρω στις 9, έχει μια ωραία ταινία στην τηλεόραση.
- ε. θα αγοράσουμε καινούριο αυτοκίνητο.

9. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

- ✓ ο σταχτής γάτος του σταχτιού γάτου οι σταχτιοί γάτοι
- ✓ ο καφετής ταύρος
- ✓ ο κανελής σκύλος

- ✓ η σταχτιά κάλτσα της σταχτιάς κάλτσας οι σταχτιές κάλτσες

- ✓ η θαλασσιά χάντρα
- ✓ η καφετιά αγελάδα

- ✓ το σταχτί γατί του σταχτιού γατιού τα σταχτιά γατιά
- ✓ το κανελί σκυλί
- ✓ το καφετί κουνέλι

- ✓ ο ζηλιάρης σύζυγος οι ζηλιάρηδες σύζυγοι τους ζηλιάρηδες συζύγους
- ✓ ο φοβητσιάρης λαγός
- ✓ ο χαδιάρης γάτος

- ✓ η ζηλιάρα γυναίκα της ζηλιάρας γυναίκας τις ζηλιάρες γυναίκες
- ✓ η σγουρομάλλα κοπέλα
- ✓ η φοβητσιάρα γιαγιά

- ✓ το ζηλιάρικο παιδί του ζηλιάρικου παιδιού των ζηλιάρικων παιδιών
- ✓ το ξανθομάλλικο μωρό
- ✓ το σκανταλιάρικο γατί

15^η ενότητα

ΤΟ ΕΠΙΘΕΤΟ ο πολύς, η πολλή, το πολύ

ΤΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑ πολύ

Η ΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΤΑ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με ένα ουσιαστικό (της δικής σας επιλογής), όπως στο παράδειγμα:

- ✓ ο πολύς → ο πολύς κόσμος
- ✓ οι πολλοί →
- ✓ τους πολλούς
- ✓ η πολλή
- ✓ της πολλής
- ✓ τις πολλές
- ✓ το πολύ
- ✓ των πολλών
- ✓ τα πολλά

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου **πολύς, πολλή, πολύ** (θυμηθείτε ότι οι τύποι που έχουν στην κατάληξη **υ** γράφονται με ένα **λ** και όλοι οι άλλοι με δύο **λλ**):

- α. Όποιος ζητάει τα χάνει και τα λίγα.
- β. Χτες και προχτές έπεσε χιόνι και αποκλείστηκαν..... χωριά.
- γ. παιδιά φτωχών χωρών δεν πηγαίνουν σχολείο.

- δ. Πρέπει να τρώμε φρούτα, λαχανικά,
..... δημητριακά και να πίνουμε γάλα.
- ε. Πέρασε καιρός από τότε που ήρθαμε στην Ελλάδα.
- στ. Σήμερα είχε κίνηση και έκανα ώρα να φτάσω στο σπίτι μου.
- ζ. Έχω φίλους και ξαδέρφια.
- η. Μαζεύτηκαν σύννεφα στον ουρανό και έπεσε βροχή.

3. Η λέξη **πολύ**, εκτός από **επίθετο** που κλίνεται, είναι και **επίρρημα** (άκλιτο) και συνοδεύει ρήματα (π.χ. κρυώνω πολύ), επιρρήματα (π.χ. πολύ καλά), επίθετα (π.χ. πολύ όμορφος) και μετοχές (π.χ. πολύ χαρούμενος). Στις φράσεις που ακολουθούν να σημειώσετε τι είναι κάθε φορά το **πολύ** (επίθετο ή επίρρημα;):

- α. Σήμερα κουράστηκα πολύ. (.....)
- β. Είμαι πολύ στεναχωρημένος, γιατί μου φέρθηκαν πολύ άσχημα. (.....,))
- γ. Το πολύ φαγητό βλάπτει. (.....)
- δ. Στη γιορτή είχε πολύ κόσμο και πέρασα πολύ ωραία. (.....,))
- ε. Είμαι πολύ βιαστικός και δεν έχω πολύ χρόνο. (.....,))
- στ. Παραμιλούσε από τον πολύ πυρετό. (.....)
- ζ. Σήμερα το κρύο είναι πολύ. (.....)
- η. Σήμερα βρέχει πολύ. (.....)

4. Να συμπληρώσετε τις μετοχές του παθητικού παρακειμένου σύμφωνα με το παράδειγμα (θυμηθείτε: τα ρήματα που πριν από την κατάληξη –

-ομαι έχουν **π, β, φ**, σχηματίζουν μετοχή σε **-μμένος**):

✓	βολεύομαι	βολεύτηκα	έχω βολευτεί	βολεμένος
✓	δένομαι	δέθηκα	έχω δεθεί
✓	ενώνομαι	ενώθηκα	έχω ενωθεί
✓	βάφομαι	βάφτηκα	έχω βαφτεί
✓	γυμνάζομαι	γυμνάστηκα	έχω γυμναστεί
✓	ορκίζομαι	ορκίστηκα	έχω ορκιστεί
✓	διαλέγομαι	διαλέχτηκα	έχω διαλεχτεί
✓	γράφομαι	γράφτηκα	έχω γραφτεί
✓	μπλέκομαι	μπλέχτηκα	έχω μπλεχτεί

5. Μερικά ρήματα έχουν μόνο ενεργητικούς τύπους, ενώ από την παθητική φωνή έχουν μόνο μετοχή παρακειμένου. Να αντιστοιχίσετε τη μετοχή του παθητικού παρακειμένου με την οριστική του ενεστώτα του κάθε ρήματος:

✓	ανεβάζω	πετυχημένος
✓	ανθίζω	βαλμένος
✓	βάζω	προσεγγμένος
✓	θυμώνω	ταξιδεμένος
✓	μαθαίνω	μαθημένος
✓	νυστάζω	ανεβασμένος
✓	πετυχαίνω	ανθισμένος
✓	προκόβω	προκομμένος
✓	προσέχω	θυμωμένος
✓	ταξιδεύω	χορτασμένος

- ✓ χορταίνω νυσταγμένος
6. Να συμπληρώσετε το καθένα από ττα κενά με τον κατάλληλο τύπο της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:
- α. Αυτό το αμάξι είναι (βάφομαι) και (καθαρίζομαι).
- β. Κάθισα δίπλα στο (ανάβομαι) τζάκι.
- γ. Έφτασα στο σπίτι (βρέχομαι) και (κουράζομαι).
- δ. Πέταξε τα (μαραίνομαι) λουλούδια.
- ε. Οι (τραυματίζομαι) μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο.
- στ. Μη φοβάσαι, ο σκύλος είναι..... (δένομαι).
7. Τα **ποσοτικά επιρρήματα** απαντούν στην ερώτηση «πόσο;». Τα πιο συνηθισμένα από αυτά είναι τα ακόλουθα: **κάμποσο, πολύ, αρκετά, τόσο, μάλλον, καθόλου, σχεδόν καθόλου, λίγο, ελάχιστα, τουλάχιστο, εξίσου, περίπου, περισσότερο**. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά, διαλέγοντας το ποσοτικό επίρρημα που θεωρείτε κατάλληλο:
- α. Με αυτή την κουμπαριά ξόδεψα χίλια ευρώ.
- β. Η ώρα ήταν 12, όταν έπεσα για ύπνο.
- γ. Αυτό το αυτοκίνητο πρέπει να κοστίζει 20.000 ευρώ.
- δ. Μου αρέσουν τα φρούτα, αλλά μου αρέσουν τα γλυκά.
- ε. Η θάλασσα μου αρέσει με το βουνό.
- στ. Ξόδεψα όλα τα χρήματά μου και μου έμειναν ευρώ.
- ζ. Το Γιάννη δεν τον ξέρω
- η. Η ανακαίνιση του σπιτιού κόστισε από 10.000 ευρώ.

πράσινο.

γ. Η μπλούζα της Ελένης είναι ωραία.

Η μπλούζα της Ελένης είναι / από την μπλούζα της Μάρθας.

δ. Το τυρί που αγόρασε ο μπαμπάς μου είναι σκληρό.

Το τυρί που αγόρασε ο μπαμπάς μου είναι / από εκείνο που αγόρασε η θεία μου.

ε. Ο Πέτρος είναι έξυπνος.

Ο Πέτρος είναι / από το Χρήστο.

στ. Το φαγητό της γιαγιάς μου είναι νόστιμο.

Το φαγητό της γιαγιάς μου είναι / από το φαγητό της γιαγιάς σου.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Ο κ. Γιάννης είναι νέος → νεότερος / πολύ νέος / πάρα πολύ νέος.

α. Το γάλα είναι θρεπτικό →

β. Το σπίτι μας είναι βολικό -

γ. Ο δάσκαλός μας είναι σοβαρός -

δ. Η Ρίτα είναι τυχερή -.....

ε. Ο διάδρομος είναι στενός -.....

στ. Το μάθημα είναι εύκολο -.....

4. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

– Ο Όλυμπος είναι το πιο ψηλό / το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας.

α. Το αεροπλάνο είναι / μέσο συγκοινωνίας (γρήγορος).

- β. Αυτή είναι η / ακρογιαλιά που έχω δει ποτέ (ωραίος).
- γ. Τα όσπρια και τα λαχανικά είναι η / από όλες τις τροφές (υγιεινός).
- δ. Ο φετινός είναι / χειμώνας των δέκα τελευταίων χρόνων (ψυχρός).

5. Να σχηματίσετε προτάσεις βάζοντας το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό, όπως στο παράδειγμα:

– Η Μαρία – ο Πέτρος (έξυπνος).

→ Η Μαρία είναι πιο έξυπνη / έξυπνότερη από τον Πέτρο.

α. Η Κατερίνα – ο Παναγιώτης (εργατικός).

→

β. Η αλεπού – η γάτα (πονηρός).

→

γ. Ο αδερφός μου – ο αδερφός σου (τολμηρός).

→

δ. Ο μπαμπάς μου – ο μπαμπάς σου (νέος).

→

6. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

✓ φτηνά φτηνότερα / πιο φτηνά φτηνότερα / πολύ φτηνά

✓ ακριβά

✓ γενναία

✓ αυστηρά

✓ σπάνια

- ✓ τολμηρά
- ✓ ωραία
- ✓ άνετα

7. Να σχηματίσετε φράσεις, στις οποίες θα χρησιμοποιήσετε τα επιρρήματα: δυνατά, χαμηλά, φτηνότερα, γρηγορότερα, πολύ σκληρά, πολύ ακριβά

– Παράδειγμα: Στα μέρη μας χιονίζει σπάνια.

- α. (δυνατά)
- β. (χαμηλά).....
- γ. (φτηνότερα).....
- δ. (γρηγορότερα).....
- ε. (πολύ σκληρά).....
- στ. (πολύ ακριβά).....

8. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

αγαπάω (-ώ)
.....	μασάζ
.....	πεινάει
.....	φοράμε
.....	περνάτε
.....
.....	χωράνε

9. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό τις φράσεις που ακολουθούν, όπως στο παράδειγμα:

- Βοηθάω το φίλο μου → Βοηθάμε τους φίλους μας.
- α. Ο πελάτης ρωτάει τον πωλητή →
- β. Ποιο πλοίο ξεκινάει τώρα; -.....
- γ. Σε ποιον χαμογελάς; -.....
- δ. Ο μεθυσμένος παραπατάει -.....
- ε. Γλεντάω στο πανηγύρι -.....
- στ. Περπατάω πολύ με το φίλο μου -.....

10. Προσέξτε τα επιφωνήματα στις φράσεις που ακολουθούν:

- Μπα; Εσύ είσαι; Νόμιζα ότι ήταν η Μαρία. Ε, δεν πειράζει, πέρνα μέσα
- Νικήσατε! Μπράβο!
- Εμπρός! Α, εσύ είσαι; Ορίστε, τι θέλει;
- Σουτ! Κοιμάται το μωρό!
- Αμάν! Τι σεισμός ήταν αυτός!

Να χρησιμοποιήσετε τα ίδια επιφωνήματα, για να συμπληρώσετε τα κενά στις φράσεις που ακολουθούν:

- α.! Πήρα μια τρομάρα!
- β.! Ποιος τηλεφωνεί τέτοια ώρα;
- γ. Θα έρθεις μαζί μου στην αγορά;, δε νομίζω.
- δ.! Ο παππούς ξεκουράζεται!
- ε.! Τα κατάφερες!
- στ.! Εσύ! Στάσου λίγο!
- ζ. Ελένη!, τι θέλεις;

17^η ενότητα

Ο ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

ξυπνούσα
.....	ακουμπούσες
.....	κρατούσε
.....	αγαπούσαμε
.....	μπορούσατε
.....	βουτούσαν

2. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό σύμφωνα με το παράδειγμα τις φράσεις που ακολουθούν:
 - Εσύ ρωτούσες και εγώ απαντούσα → Εσείς ρωτούσατε και εμείς απαντούσαμε.
 - α. Ο γεωργός ξυπνούσε τα χαράματα και ξεκινούσε για τη δουλειά.
→
 - β. Νοσταλγούσα το χωριό μου και επιθυμούσα να δω το πατρικό μου σπίτι.
.....
 - γ. Στα νιάτα σου ξενυχτούσες και γλεντούσες.
.....
 - δ. Σταματούσα κάθε τόσο και ζητούσα πληροφορίες.

.....
 ε. Συχνά συναντούσα το φίλο μου και συζητούσα μαζί του.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας στον παρατατικό τα ρήματα που δίνονται σε παρένθεση:

- α. Το παραδέχομαι, (μιλάω) πολλή ώρα στο τηλέφωνο.
 β. Ο πατέρας μου (οδηγώ) όλο το βράδυ.
 γ. Εσύ ήσουν που (φορώ) εκείνο το μεγάλο καπέλο;
 δ. Στην κατασκήνωση όλη μέρα παίζαμε και (κολυμπώ).
 ε. Εσείς εκείνη την ώρα δεν (παρακολουθώ) τηλεόραση;
 στ. Οι φίλοι μου (πεινώ) και (διψώ) μετά το παιχνίδι.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

ζήτησα
.....	κάλεσες
.....	μίλησε
.....	κρατήσαμε
.....	κολυπήσατε
.....	χτύπησαν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

καλώ	καλούσα	κάλεσα	καλούσαμε	καλέσαμε
πληροφορώ
φορώ				
τραβώ				

απορώ
περνώ
χαιρετώ

6. Να μεταφέρετε τις παρακάτω φράσεις στον πληθυντικό:

α. Κάλεσες το φίλο σου στη γιορτή σου;

→

β. Του τηλεφώνησα και προσπάθησα να τον πείσω.

.....

γ. Ο φακίρης χρησιμοποίησε διάφορα κόλπα.

.....

δ. Χτύπησα την πόρτα και ζήτησα το διευθυντή.

.....

ε. Προσπάθησες καθόλου ή τα παράτησες αμέσως;

.....

7. Να συμπληρώσετε τα κενά βάζοντας στον αόριστο το ρήμα που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

– Μόλις είδε το φίλο του, (πετώ) από τη χαρά του.

→ Μόλις είδε το φίλο του, πέταξε από τη χαρά του.

α. Εσένα σε (κερνώ) παγωτό;

β. (κοιτώ) με προσοχή, αλλά δεν βρήκαμε τίποτε.

γ. Ο θείος μου (κληρονομώ) ένα σπίτι από τον παππού μου.

δ. Εγώ και ο αδερφός μου (νικώ) τους φίλους μας.

ε. Τα μωρά (χαλώ) τον κόσμο με τις φωνές τους.

στ. Γιατί (αργώ) εσείς οι δύο;

8. Οι κλιτές λέξεις **ο οποίος, η οποία, το οποίο – όποιος, όποια, όποιο – όσος, όση, όσο** και τα άκλιτα **που** και **ό,τι** λέγονται **αναφορικές αντωνυμίες**. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά επιλέγοντας τον κατάλληλο τύπο της κλιτής αντωνυμίας που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:
- Φάτε(όσος) φρούτα θέλετε. → Φάτε όσα φρούτα θέλετε.
- α. Οι πλούσιες χώρες πρέπει να βοηθάνε (όσος) φτωχές χώρες έχουν ανάγκη.
- β. Ελάτε (όποιος) ώρα μπορείτε.
- γ. Το δάσος, (ο οποίος) καταστράφηκε, θα έδινε πολλή ξυλεία.
- δ. (όποιος) και αν ρωτήσεις θα σου πει καλά λόγια για τη Μαρία.
- ε. Δεν ξεχνάω (όσος) έκανες για μένα.
- στ. (όσος) δε φτάνει η αλεπού τα κάνει κρεμαστάρια.

18^η ενότητα

Ο ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

Η ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

ΟΙ ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

θα πουλάω
.....	θα τσιμπάς
.....	θα κυλάει
.....	θα ξυπνάμε
.....	θα ρωτάτε
.....	θα γελάνε

2. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό τις φράσεις που ακολουθούν, όπως στο παράδειγμα:
 - Εγώ θα κρατάω κι εσύ θα τραβάς. → Εμείς θα κρατάμε κι εσείς θα τραβάτε.
 - α. Έτσι θα ξενυχτάς και θα σπαταλές χρήματα κάθε βράδυ;
 -
 - β. Εγώ θα ξαγρυπνάω και εσύ θα καλοπερνάς.
 -
 - γ. Θα πουλάς φρούτα στη λαχαναγορά ή στα μανάβικα;
 -
 - δ. Από αύριο θα σε συναντάω κάθε μέρα.

.....

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

θα ακολουθώ
 θα αναχωρείς
 θα κατοικεί
 θα αργούμε
 θα εξηγείτε
 θα απορούν

4. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό αριθμό τις φράσεις που ακολουθούν, όπως στο παράδειγμα:

– Ποιες ώρες θα λειτουργεί το κατάστημα;

→ Ποιες ώρες θα λειτουργούν τα καταστήματα;

α. Από εδώ και πέρα δε θα αργώ.

→

β. Δε θα κατηγορείς το συμμαθητή σου.

.....

γ. Θα εξυπηρετώ τους πελάτες κάθε πρωί.

.....

δ. Τα πρωινά θα μου τηλεφωνείς στο γραφείο μου.

.....

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

θα ζητήσω
 θα μιλήσεις

..... θα πουλήσει

..... θα καλέσουμε

..... θα ξεχάσετε

..... θα πεινάσουν

6. Να μεταφέρετε στον πληθυντικό αριθμό τις φράσεις που ακολουθούν,

– Θα με κεράσεις ένα παγωτό; → Θα μας κεράσετε παγωτά;

α. Θα του τηλεφωνήσω και θα τον παρακαλέσω να με δεχτεί.

→

β. Θα χτυπήσεις την πόρτα και θα σου απαντήσει ο υπάλληλος.

.....

γ. Το αεροπλάνο θα πετάξει σε μία ώρα.

.....

δ. Ως τις πέντε και θα πεινάσω και θα διψάσω.

.....

7. Να συνεχίσετε, όπως στο παράδειγμα:

✓ αδικώ θα αδικώ αδίκησα θα αδικήσω

✓ μετρώ

✓ γλεντώ

✓ περπατώ

✓ μπορώ

✓ φορώ

✓ κρεμώ

✓ ξεχνώ

- ✓ πετώ
- ✓ φυσώ
- ✓ βουτώ

8. Να συνεχίσετε σύμφωνα με το παράδειγμα:

- ✓ ρώτα ρωτάτε ρώτησε ρωτήστε
- ✓ αγάπα
- ✓ χτύπα
- ✓ μίλα
- ✓ μέτρα
- ✓ φύσα
- ✓ κοιτά

9. Να συμπληρώσετε τα κενά με την προστακτική του ενεστώτα του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

-(κρατάω) την όρεξή σου.
- Κράτα την όρεξή σου.
- α. Νένη, (τραγουδάω) πιο δυνατά!
- β. Παιδιά, (μασάω) καλά το κρέας!
- γ. Έλα, Μαρία, (κολυμπάω) πιο γρήγορα!
- δ. Δημήτρη, (περνάω) γύρω στις τρεις και (χτυπάω) το κουδούνι.

10. Να συμπληρώσετε τα κενά με την προστακτική του αορίστου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

- (φοράω) το παλτό σου

→ Φόρεσε το παλτό σου.

α. Αν δεν ξέρετε το δρόμο, (ρωτάω) λίγο παρακάτω.

β. Παιδιά, (ξυπνάω)! Η ώρα πήγε 8!

γ. (βουτάω) όλοι στη θάλασσα!

δ. (γλεντάω) τη ζωή σας τώρα που είστε νέοι!

11. Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ ρύζι + γάλα → ρυζόγαλο
- ✓ Σάββατο + Κυριακή → το
- ✓ ανοίγω + κλείνω →
- ✓ μαχαίρια + πιρούνια → τα
- ✓ σπανάκι + ρύζι → το
- ✓ αγγούρι + ντομάτα → η
- ✓ κοντός + χοντρός → ο
- ✓ άγριος + άνθρωπος → ο
- ✓ σπίτι + νοικοκύρης → ο
- ✓ αετός + φωλιά → η
- ✓ κάτω + σεντόνι → το

12. Να βρείτε τις λέξεις από τις οποίες δημιουργήθηκαν τα παρακάτω σύνθετα, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ αγριογούρουνο: άγριος + γουρούνι
- ✓ μικρόσωμος: +
- ✓ αλατοπίπερο: +
- ✓ σιγοτραγουδώ: +
- ✓ γεροβοσκός: +

- ✓ αγριολούλουδο: +
- ✓ μεγαλόσωμος: +
- ✓ λυκόσκυλο: +
- ✓ αναβοσβήνω: +
- ✓ χιονόνερο: +

19^η ενότητα

ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

ΤΑ ΥΠΟΚΟΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΕΘΥΝΤΙΚΑ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά, σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

✓ πονώ πόνε**σα** έχω πονέ**σει** είχα πονέ**σει** θα έχω πονέ**σει**

✓ καλώ

✓ μπορώ

✓ φορώ

✓ εκτελώ

✓ αδικώ αδί**κησα** έχω αδική**σει** είχα αδική**σει** θα έχω αδική**σει**

✓ απορώ

✓ μετρώ

✓ ξυπνώ

✓ περπατώ

✓ γελώ γέ**λασα** έχω γελά**σει** είχα γελά**σει** θα έχω γελά**σει**

✓ διψώ

✓ πεινώ

✓ κερνώ

✓ χαλώ

✓ βουτώ βού**τηξα** έχω βουτή**ξει** είχα βουτή**ξει** θα έχω βουτή**ξει**

- ✓ ρουφώ
- ✓ τραβώ
- ✓ φυσώ

2. Να συμπληρώσετε το καθένα από τα παρακάτω κενά με τον κατάλληλο τύπο του παρακειμένου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

- Εσύ (ζητώ) άδεια από το διευθυντή;
- Εσύ έχεις ζητήσει άδεια από το διευθυντή;
- α. Ο παππούς μου (ξεχνώ) τα κλειδιά του στο σπίτι.
- β. Ο ξάδερφός μου (κληρονομώ) ένα χωράφι από τον πατέρα του.
- γ. Η γιαγιά μου (τραβώ) πολλά στη ζωή της.
- δ. Είμαι κουρασμένος, γιατί (ξυπνώ) από τις έξι.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του υπερσυντέλικου του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

- Όταν ήρθαν οι εργάτες, εγώ (ξυπνώ).
- Όταν ήρθαν οι εργάτες, εγώ είχα ξυπνήσει.
- α. Πριν φύγω, (τηλεφωνώ), για να δω αν είσαι εκεί.
- β. (περπατώ) για μια ώρα, όταν κατάλαβα ότι είχα πάρει λάθος δρόμο.
- γ. Το ποδήλατό μου (κολλώ) στη λάσπη.
- δ. Το 1999 (πουλώ) το αυτοκίνητό μου.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του συντελεσμένου μέλλοντα του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

μα:

- Η θεία μου ως το τέλος του μήνα.
- Η θεία μου θα έχει γεννήσει ως το τέλος του μήνα.
- α. Ώσπου να επιστρέψεις, (ταχτοποιώ) το δωμάτιό μου.
- β. Σε μια ώρα (ψοφώ) όλα τα κουνούπια.
- γ. Ως τις πέντε σίγουρα όλοι σας (πεινώ).
- δ. Ο μανάβης σε δυο ώρες (ξεπουλώ) όλο το εμπόρευσμά του.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

- ✓ δάσος – δασάκι
- ✓ αρνί –
- ✓ κουτάλι -.....
- ✓ σπίτι -.....
- ✓ μωρό -.....
- ✓ σημάδι -.....
- ✓ ψωμί -.....

- ✓ πόρτα - πορτούλα
- ✓ γάτα -.....
- ✓ φωνή -.....
- ✓ κουβέντα -.....
- ✓ αδερφή -.....
- ✓ βρύση -.....

- ✓ ποδιά – ποδίτσα
- ✓ Ελένη -.....
- ✓ φωλιά -
- ✓ χούφτα -.....
- ✓ ομπρέλα -
- ✓ εκκλησία -

- ✓ αδερφός – αδερφούλης
- ✓ παππούς -.....
- ✓ νεαρός -
- ✓ ασχημος -.....
- ✓ κοντός
- ✓ ξανθός -

- ✓ Δημήτρης – Δημητράκης
- ✓ Θανάσης -.....
- ✓ Γιώργος -.....
- ✓ Γιάννης -.....

- ✓ ύπνος – υπνάκος
- ✓ δρόμος -.....
- ✓ κήπος -.....

6. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το πρώτο παράδειγμα της κάθε ομάδας:

- ✓ αυλή – αυλάρα
- ✓ αφτί -.....
- ✓ γλώσσα -.....
- ✓ κομμάτι -.....
- ✓ κορμί -.....
- ✓ κούκλα -

- ✓ βαρέλι - βαρέλα
- ✓ κουτάλι
- ✓ κεφάλι -.....
- ✓ κολοκύθι -
- ✓ πιρούνι -

- ✓ παιδί – παίδαρος
- ✓ ποντικός -.....
- ✓ κολοκύθι -.....
- ✓ κλέφτης -.....
- ✓ τεμπέλης -

6. Να απαντήσετε πώς λέγεται:

- ✓ το μικρό τραπέζι →
- ✓ το μεγάλο ψάρι:
- ✓ η μικρή κατσίκα:
- ✓ η δυνατή φωνή:

- ✓ η μεγάλη φέτα:.....
- ✓ αυτός που είναι πολύ τεμπέλης:.....
- ✓ το μικρό σκυλί:.....
- ✓ η μεγάλη κοιλιά:.....
- ✓ το μικρό κορίτσι:
- ✓ η μεγάλη μύτη:.....

20ή ενότητα

Ο ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ, Ο ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ, Ο ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ, Ο ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

Η ΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

- ✓ βαριέμαι
- ✓ πουλιέσαι
- ✓ φοριέται
- ✓ ξεχνιόμαστε
- ✓ κουνιέστε
- ✓ κυνηγιούνται

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους των ρημάτων:

- ✓ στερούμαι απασχολούμαι οδηγούμαι φορολογούμαι περιποιούμαι
- ✓ στερείσαι
- ✓ στερείται
- ✓ στερούμαστε
- ✓ στερείστε
- ✓ στερούνται

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του παθητικού ενεστώτα του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση, όπως στο παράδειγμα:

- Ο σκύλος (κυλιέμαι)
- Ο σκύλος κυλιέται.
- ✓ Τα κρέατα (πουλιέμαι)
- ✓ Το θέμα (συζητιέμαι)
- ✓ Εμείς (χασμουριέμαι)
- ✓ Εσείς (χαιρετιέμαι)
- ✓ Εσύ (συγκινούμαι)
- ✓ Οι τραγουδιστές (χειροκροτούμαι)
- ✓ Η κοπέλα (περιποιούμαι) τα μαλλιά της.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους υπόλοιπους τύπους του παθητικού παρατατικού των ρημάτων της β' συζυγίας:

- ✓ ξεχνιόμουν βοηθιόμουν τηλεφωνιόμουν παραπρονιόμουν στενοχωριόμουν
- ✓ ξεχνιόσουν
- ✓ ξεχνιόταν
- ✓ ξεχνιόμασταν
- ✓ ξεχνιόσασταν
- ✓ ξεχνιόνταν ή
- ✓ ξεχνιούνταν

5. Να συμπληρώσετε τα κενά:

- θα αγαπιέμαι θα αγαπηθώ αγαπήθηκα έχω αγαπηθεί είχα αγαπηθεί θα έχω αγαπηθεί
- θα κουνιέμαι
- θα πουλιέμαι
- θα τιμωρούμαι
- θα φοβάμαι

θα φοριέμαι

6. Να μεταφέρετε τα ρήματα από τον ενικό στον πληθυντικό, όπως στο παράδειγμα:

- ✓ έχω ευχαριστηθεί → έχουμε ευχαριστηθεί
- ✓ θα έχεις συνεννοηθεί →
- ✓ είχα κοιμηθεί →
- ✓ τρυπήθηκες →
- ✓ εκδικήθηκα →
- ✓ είχα λυπηθεί →
- ✓ θα είχες κατηγορηθεί →
- ✓ εξηγήθηκες →
- ✓ απειλήθηκα →
- ✓ θα έχω απασχοληθεί →

7. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με το παράδειγμα:

- ✓ γεννήθηκα έχω γεννηθεί γεννημένος
- ✓ κουνήθηκα
- ✓ ξεγελάστηκα
- ✓ αδικήθηκα
- ✓ ξεπεράστηκα
- ✓ αγαπήθηκα
- ✓ διατηρήθηκα
- ✓ ξεχάστηκα
- ✓ καλέστηκα

8. Να απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί:
- α. Πόσες ώρες την ημέρα βλέπεις τηλεόραση;.....
- β. Ποιες εκπομπές σου αρέσουν περισσότερο;
-
-
- γ. Τι προτιμάς: Να βλέπεις τηλεόραση ή να παίζεις με τους φίλους σου;
-
- δ. Αν μια μέρα χαλάσει η τηλεόραση, πώς θα περάσεις τον ελεύθερο χρόνο σου μέσα στο σπίτι;
-
- ε. Με τι σου αρέσει να ασχολείσαι, όταν είσαι μόνος σου;.....
-
- στ. Ποια παιχνίδια σου αρέσει να παίζεις με τους φίλους σου;
-